

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Szeremle Községi Önkormányzat

2021.

EGYSÉGES SZERKEZET

(a 2019. évben elfogadott HEP-t módosította a 87/2021.(XII.20.)önkormányzati határozat)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	3
Célok	3
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	4
1. Jogszabályi háttér bemutatása	4
2. Stratégiai környezet bemutatása	5
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	23
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	29
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	31
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	32
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	33
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	34
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	35
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	35
1. A HEP IT részletei.....	35
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	35
A beavatkozások megvalósítói.....	35
Jövőképünk	36
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	37
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	41
3. Megvalósítás.....	42
A megvalósítás előkészítése	42
A megvalósítás folyamata	42
Monitoring és visszacsatolás.....	43
Nyilvánosság	43
Érvényesülés, módosítás	44
4. Elfogadás módja és dátuma	45

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, a Szeremle Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Szeremle község Bács-Kiskun megyében, a Duna bal partján, Bajától kb. 10 km-re délre helyezkedik el.

A település a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015.(IV.23.) Korm. rendelet szerint jelentős munkanélküliséggel sújtott településnek minősül.

A település közszolgáltatásokkal való ellátottságának néhány jellemzője: közigazgatás – közös önkormányzati hivatal fenntartása Dunafalvával, a településen hivatali központ működik; egészségügyi ellátás - vegyes háziorvosi körzet, ügyeleti ellátás, fogorvosi ellátás feladatellátási szerződéssel államháztartáson kívülre szervezve, gyógyszertár, iskola-egészségügy, védőnői szolgálat közös védőnői körzet Dunafalvával; óvodai nevelés, általános iskolai oktatás és nevelés – állami feladat-ellátással a Szeremle-Dunafalva Általános Iskola biztosítja a feladat-ellátást; szociális ellátás – szociális étkeztetés önálló, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás Cédrus Egyesített Szociális Intézmény útján szerződéses feladat-ellátás; családsegítés és gyermekvédelem – bajai központtal társulásos feladat-ellátás. Vezetékes ivóvízzel, áram- és gázszolgáltatással, pormentesített közutakkal (néhány utcától eltekintve) a település teljes belterülete lefedett. A településen a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak érvényesülését a Szeremle Roma Nemzetiségi Önkormányzat a települési önkormányzattal együttműködve biztosítja.

Értékeink, küldetésünk

Szeremle Község Önkormányzata kinyilvánítja, hogy a településen minden ember számára, a társadalmi élet minden színterén, megkülönböztetés nélkül biztosítja az esélyegyenlőséget az alapvető jogokhoz való hozzáférés tekintetében és ennek érdekében megalkotja a településre vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját, mely tartalmazza az Önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat és intézkedési programokat.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A Szeremle Községi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- ✓ az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- ✓ a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- ✓ a diszkriminációmentességet,
- ✓ szegregációmentességet,
- ✓ a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva Magyarország Alaptörvényében foglaltakra:

ALAPVETÉS

O) cikk

Mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni.

P) cikk

(1) **A természeti erőforrások**, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek **védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.**

SZABADSÁG és FELELŐSSÉG

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. **Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz**, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

IV. cikk

(1) **Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.**

XI. cikk

(1) **Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.**

XII. cikk

(1) Mindenkinél joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

XIII. cikk

(1) Mindenkinél joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. **A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.**

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) **Magyarország az alapvető jogokat mindenkinél bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.**

(3) **A nők és a férfiak egyenjogúak.**

(4) **Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.**

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

XVI. cikk

(1) **Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.**

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) **A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni.** E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.

(4) **A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni.**

XVII. cikk

(3) **Minden munkavállalónak joga van** az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

(4) Minden munkavállalónak joga van a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.

XIX. cikk

(1)23 Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. **Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyiség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség** esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

XX. cikk

(1) **Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.**

XXV. cikk

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban **kérelemmel, panasszal vagy javaslattal** forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez

XXIX. cikk

(1) A Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van **önazonossága szabad vállalásához és megőrzéséhez.** A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az **anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.**

(2) A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.

(3)25 A Magyarországon élő **nemzetiségek jogaira** vonatkozó részletes szabályokat, a nemzetiségeket és a nemzetiségként való elismerés feltételeit, valamint a helyi és országos nemzetiségi önkormányzatok megválasztásának szabályait sarkalatos törvény határozza meg. Sarkalatos törvény a nemzetiségként való elismerést meghatározott idejű honossághoz és meghatározott számú, magát az adott nemzetiséghez tartozónak valló személy kezdeményezéséhez kötheti.

XXX. cikk

(1) Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően **mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.**

(2) A közös szükségletek fedezéséhez való hozzájárulás mértékét a gyermeket nevelők esetében a **gyermeknevelés kiadásainak figyelembevételével** kell megállapítani.

A helyi esélyegyenlőségi programokban tekintettel kell lenni az alábbi törvényekre is:

- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról (1998. évi XXVI. törvény Ftv.)
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi programban meghatározott célok és feladatok végrehajtásának eszközei megjelennek a célcsoportokat érintő alábbi helyi rendeletekben:

- a gyermekvédelmi ellátásokról szóló 5/2007.(IV.27.) önkormányzati rendelet
- a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 2/2015.(II.25.) önkormányzati rendelethez
- a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális és gyermekjóléti ellátások térítési díjáról és a térítési díjakkal kapcsolatos eljárási rendről szóló 5/2011.(III.23.) önkormányzati rendelet

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Szeremle Községi Önkormányzat 2015-2020. évi gazdasági programja

3.1. Településpolitikai célok – a legfontosabb településpolitikai cél a lakosság szám csökkenésének megállítása, **élhető, tiszta, rendezett, biztonságos település** a cél, melyet több oldalról kíván támogatni az önkormányzat:

- a) a település üres ingatlanainak hasznosítása a két töltés közötti terület lehetőség szerinti kiürítésével és más célú használatával,
- b) stabil, jól felszerelt egészségügyi és szociális alapellátás, a szakosított ellátásokhoz való hozzáférés elősegítése, cél - a mortalitás csökkentése,
- c) a helyi foglalkoztatás növelése – önkormányzati ellátórendszer hosszú távú fenntartása, aktív részvétel a közfoglalkoztatásban, a helyi szervezetek, foglalkoztatók segítése
- d) természeti környezet adottságainak kihasználása – a Sugovica települést érintő szakaszának és partjának rendbetétele pályázati forrás bevonásával
- e) a közbiztonság növelése – a kiépített kamerarendszer aktív használata, a lakosok és településre érkezők tájékoztatása

Településfejlesztési koncepció (219/2004. önkormányzati határozat)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó különösen az alábbi stratégiák:

- **„Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)**

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke

- **Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-**

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

- **Idősügyi Nemzeti Stratégia 2009-**

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Idősügyi Nemzeti Stratégia című stratégiai programot (81/2009. (X. 2.) OGY határozat). Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az Idősügyi Nemzeti Stratégiában foglalt célkitűzéseket, prioritásokat, preferenciákat képviselje és érvényesítse jogalkotó és végrehajtó tevékenysége során, kiemelve az időseket érintő kormányzati döntéseket, programokat és cselekvési terveket. Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában foglaltak összhangban vannak az ENSZ alapelveivel, az Európai Unió törekvéseivel, a Társadalmi Befogadásról szóló közös Memorandummal, a Lisszaboni Stratégiával, a Berliini Nyilatkozattal, az AGE vezérelveivel, az Európai Szociális Chartával, a magyarországi Idősügyi Chartával, valamint az Európai Bizottság Közleményével, melyet a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett. Összhangban van az Öregedésről szóló Madridi Nemzetközi Cselekvési Tervvel, az ENSZ Egészségügyi Szervezete, a WHO által 2001-ben publikált, az idősügyi politikát meghatározó alapidokumentumával, melynek címe az Aktív Időskor (Active Ageing – Policy Framework) is. Az Európai Unió Szociálpolitikai Ütemterve célkitűzésként határozza meg a humánszolgáltatások modernizálását és fejlesztését a társadalmi és demográfiai struktúrák változásaira adott válaszként úgy, hogy a védelem szerepe produktív tényezőként jelenjen meg. A magyarországi időspolitika egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és esélyegyenlőségének megteremtése.

Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

- **Az EU 2020 stratégia**

Az EU 2020 stratégia az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai

célrendszer és ahhoz tartozó intézkedéstervezet. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

- **Nemzeti Reform Program**

A Nemzeti Reform Program: Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

- **Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011–2020)**

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti roma integrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

- **Nemzeti Drogellenes Stratégiáról (2013–2020)**

Az Országgyűlés 2013-ban fogadta el a Nemzeti Drogellenes Stratégia című stratégiai programot 80/2013. (X. 16.) OGY határozatát mi szerint: „Sajátos probléma a roma kisebbséghez tartozók lelki egészségének védelme, a szerfogyasztásból eredő problémáik megelőzése és kezelése. A hiányzó szakemberek pótlását segítő ösztönző rendszer kialakításával meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a ma még hátrányos helyzetű, ellátatlan térségekben is hozzá lehessen férni a lelki egészség megőrzéséhez, a betegségek kezelését biztosító szolgáltatásokhoz. Elsősorban a kistérségeken élők és a veszélyeztetettek érdekében újszerű szervezeti megoldások is megfontolandók, például az egészségügyi alapellátásban dolgozók bevonása a szerhasználókkal kapcsolatos különböző gondozási feladatokba.”

- **Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023)**

A Kormány 1744/2013. (X.17.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját, mely Bács-Kiskun megye tekintetében különös jelentőséggel bír. „Klasszikus értelemben vett kiterjedt tanyavilágról, amelynek hazánkban három típusát különböztetünk meg (életvitelszerűen lakott, gazdálkodásra használt vagy idényjelleggel, hétvégi házként funkcionáló), igazán csak Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye területén beszélhetünk. Ezekben a megyékben jellemző az előzőekben vázolt mindhárom tanyatípus együttes jelenléte is, és negyedikként idesorolhatók a jelentős számban található lakatlan, elhagyott tanyaépületek, volt TSZ majorok. A biztonság és a köznyugalom fenntartása ezeken a területeken már századokkal ezelőtt is speciális módszereket igényelt.

A lakott tanyák többségében idős, illetve egyedülálló, hátrányos helyzetű személyek, családok élnek. A külterületen, különösen a tanyavilágban élő népesség érzékenyebben reagál a bűnügyi helyzet változásaira, sőt más társadalmi rétegektől eltérően, sajátos helyzetükből fakadóan jobban igényli az állam szolgáltató gondoskodását.” A stratégia intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat. Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszóházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasakba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását.”

- **Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia**

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti fenntartható fejlődés Keretstratégiájáról szóló határozatát. „A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a **társadalmi szolidaritást**. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyletek) vállalt **önkéntes tevékenység** növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó például szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az **egészségtudatos magatartásminták megjelenítését** a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során... A **gyermekszegénység csökkentése** érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szülei számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen... A **leszakadó társadalmi csoportok** – különösen a romák – és **térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése** a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláassa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják... A **társadalmi kirekesztettség mérséklését** és a **munkahelyteremtést** célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellett, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

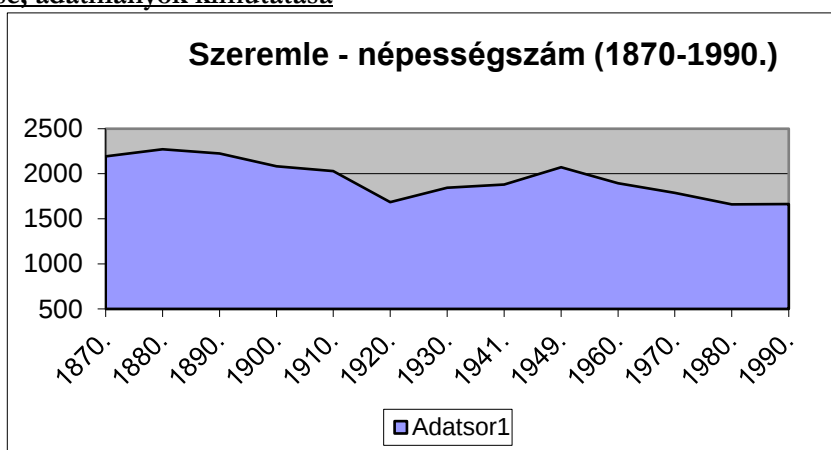
• Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el a az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki 2015–2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy tegyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben.

Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar nyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőt ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

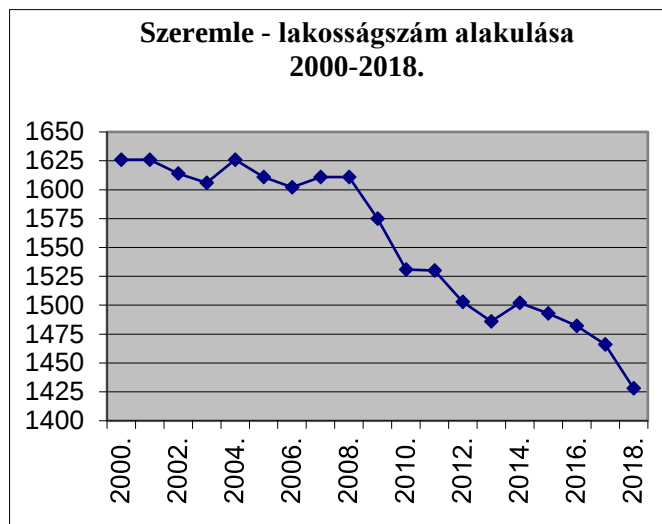
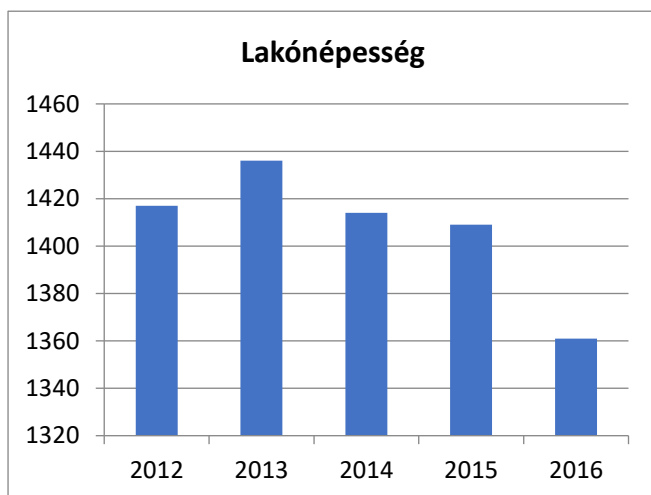

A település alapvető problémája, hogy a község lakossága folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A község állandó népességének alakulása a rendszerváltásig (1870-1990.).

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	1417	bázis év
2013	1436	101,3%
2014	1414	98,5%
2015	1409	99,6%
2016	1361	96,6%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

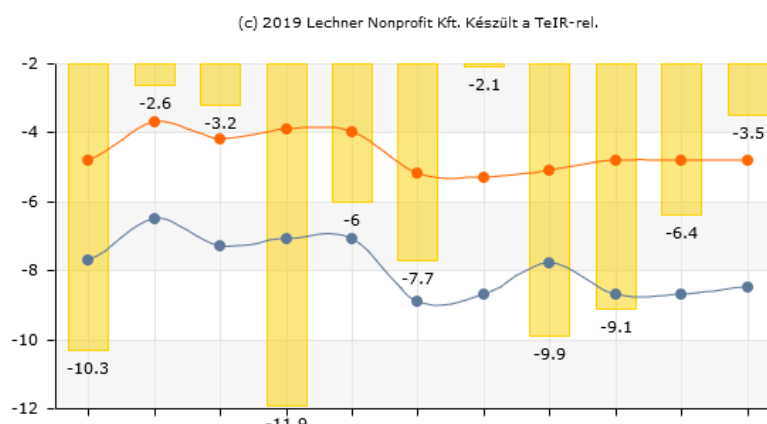

Egy rövidebb intervallumot figyelembe véve, **a község állandó lakosainak száma (2008-2018.) egyre jelentősebb ütemben csökken.**

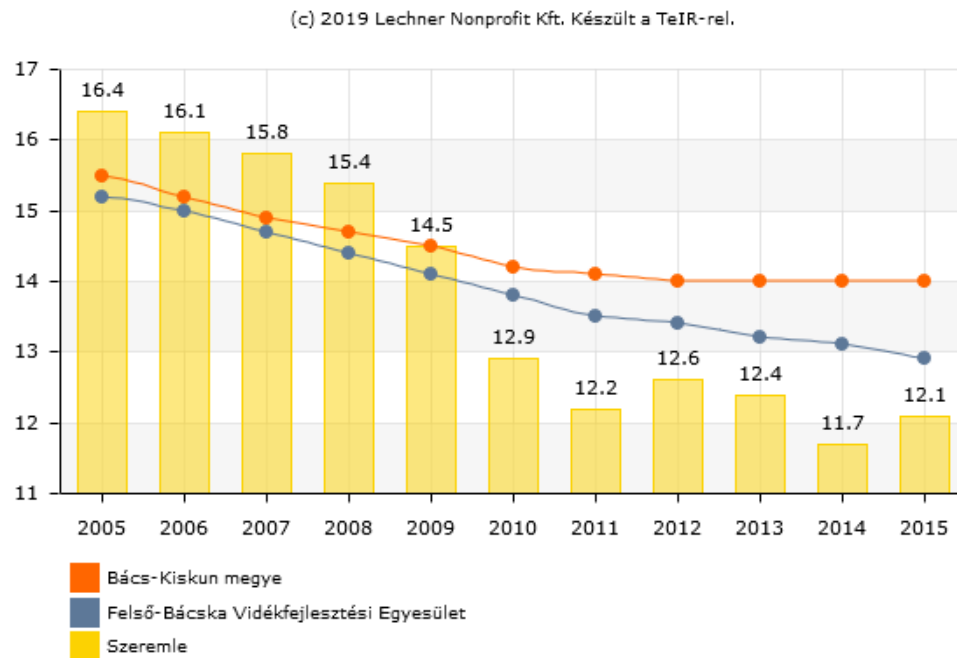
A fenti 1. számú grafikon szerint a lakosság száma 120 év alatt 25%-kal csökkent, ami évente átlagosan 0,21%-os csökkenést jelent, míg az utóbbi öt évben a lakosság számának átlagos csökkenése évente 0,78%, ami közel négyszerese az előző időszak értékének, tehát elmondható, hogy a lakosság számának csökkenése jelentősen felgyorsult.

Ennek oka a mezőgazdaságra valamint a bajai könnyűiparra épülő munkahelyek megszűnésén keresztül a családok megélhetési nehézségeinek növekedése.

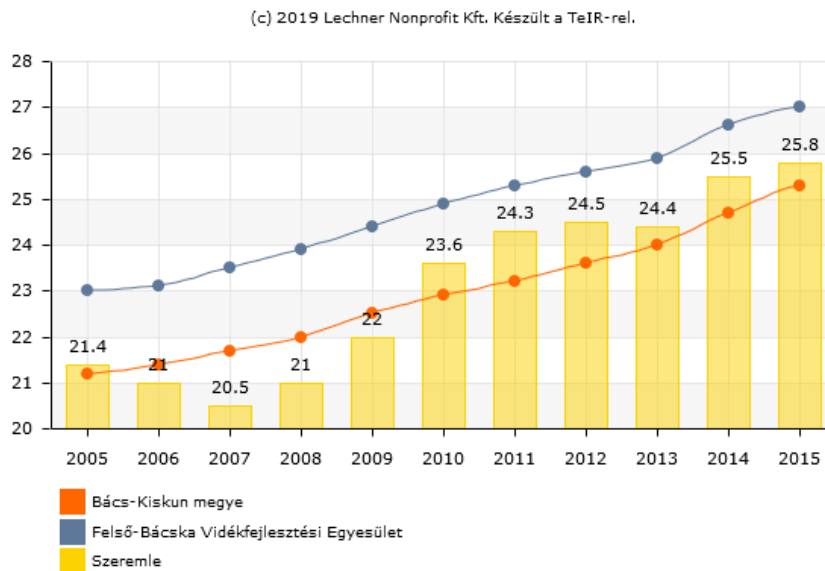
Az elmúlt időszakban a népességváltozás tényezői – természetes szaporodás, fogyás – az utóbbi időszakra vonatkozóan javulást mutat, de még mindig negatív tartományban van:

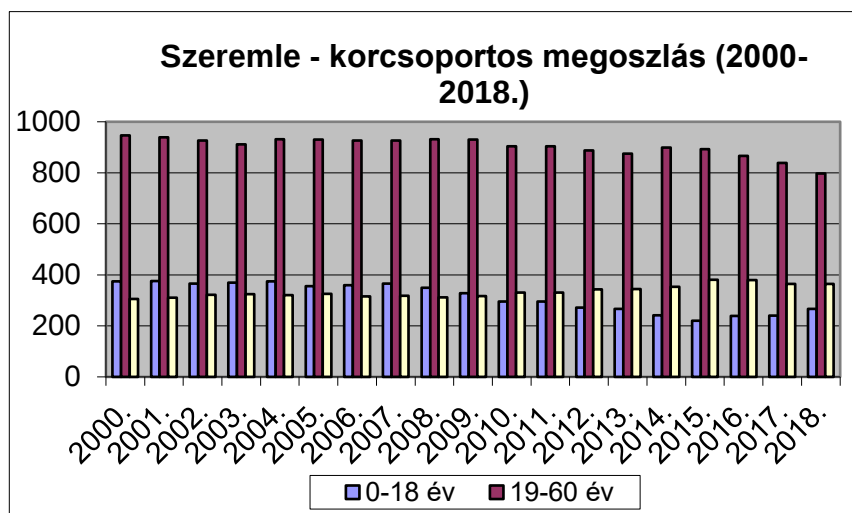
Az állandó népességben belül a 0-14 évesek aránya(%):

Az állandó népességben belül a 60-x évesek aránya (%):

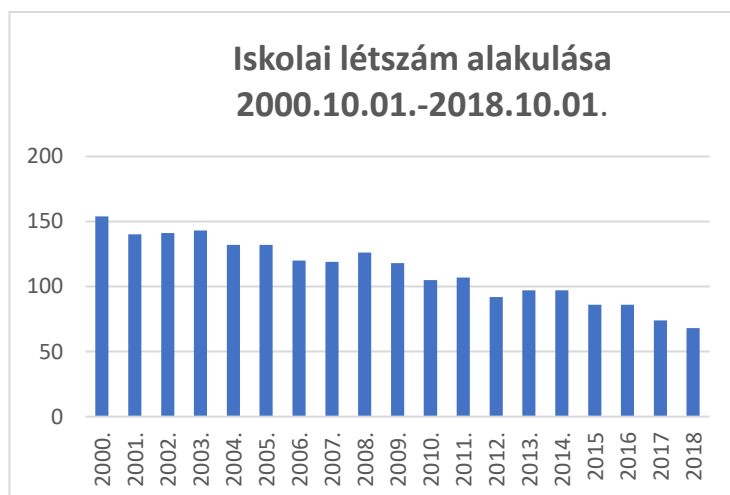
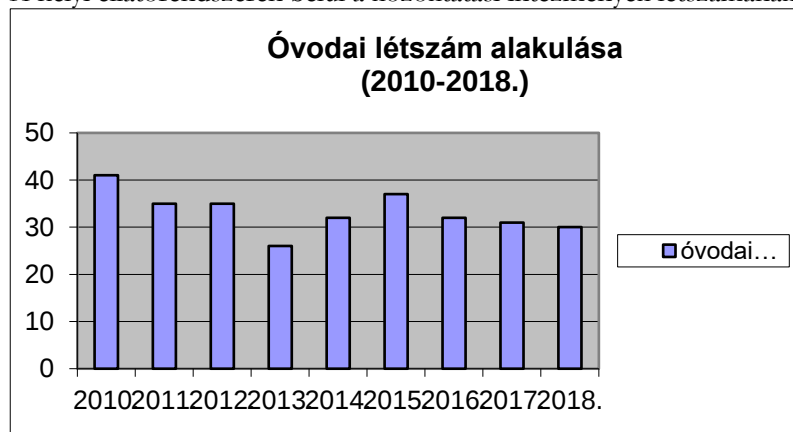

A két tábla összevetése megmutatja a település elöregedését és kijelöli a gyermeklétszám növelését mint feladatot illetve az idősekkel való törődés feladatát.

A lakosság korcsoportos megoszlását bemutató grafikonból látható, hogy a csökkenő lakosságszámon belül a 18 év alatti korosztály csökkenése az utóbbi öt évben, míg a 18-60 év közötti korosztály csökkenése az utóbbi három évben jellemző, míg **a 60 év felettiek aránya a csökkenő összlakosságszámban növekszik**. A 18 év alatti korosztályra még nem jellemző, hogy egyes korcsoportok teljesen hiányozzanak, de az 1 éves korosztály 5 fős létszáma az ilyen mértékben csökkenő lakosságszám mellett ezt is előrevetíti.

A helyi ellátórendszeren belül a közoktatási intézmények létszámának alakulása:

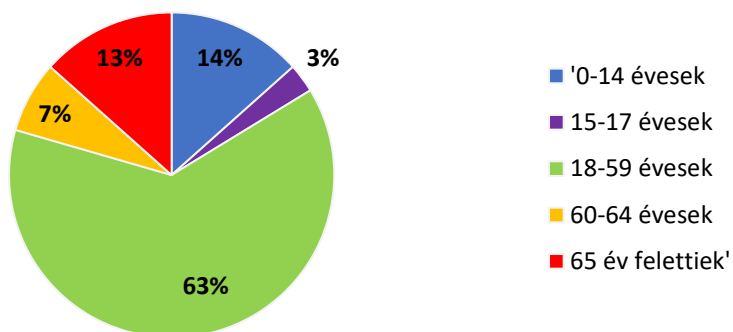
2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)

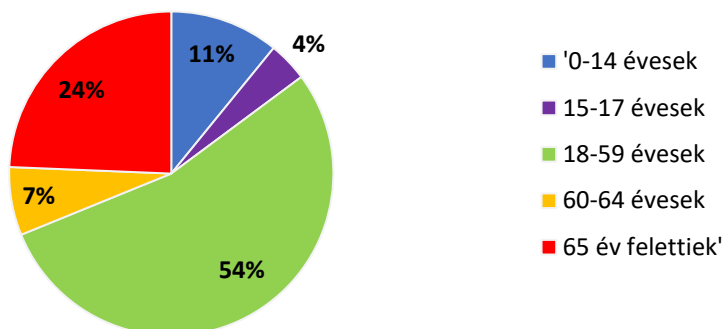
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	731	735	1 466	49,86%	50,14%
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	98	80	178	6,68%	5,46%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	21	29	50	1,43%	1,98%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	462	397	859	31,51%	27,08%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	52	50	102	3,55%	3,41%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	98	179	277	6,68%	12,21%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

2.2. számú táblázat - 16-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	15	21	6
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	15	22	7

Összesen	30	43	13
-----------------	-----------	-----------	-----------

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

2.2. számú táblázat - 16-17 éves gyermekek száma

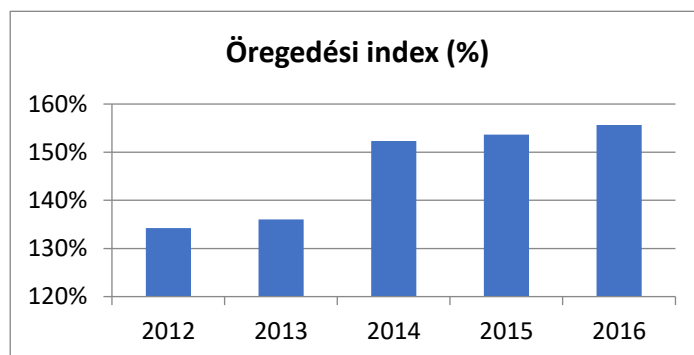
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	15	21	6
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	15	22	7
Összesen	30	43	13

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	251	187	134,22%
2013	253	186	136,02%
2014	265	174	152,30%
2015	275	179	153,63%
2016	277	178	155,62%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlá s (TS 0601)	Elvándorlá s (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	30	36	-6	-4
2013	43	21	22	14,6
2014	26	35	-9	-6,03
2015	23	35	-12	-8,1
2016	49	54	-5	-3,41

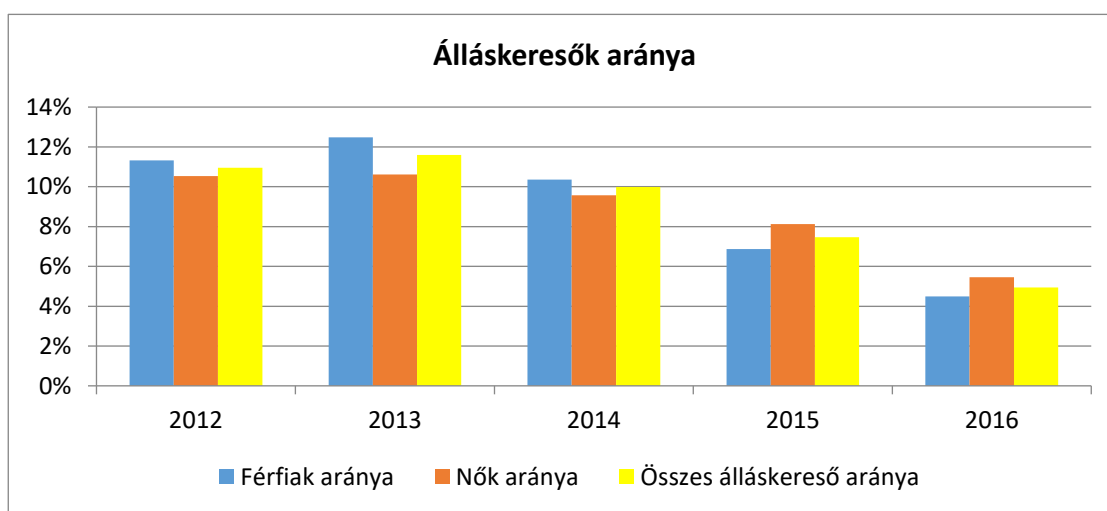
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	552	496	1 048	62,5	11,3%	52,25	10,5%	115	10,9%
2013	557	506	1 063	69,5	12,5%	53,75	10,6%	123	11,6%
2014	555	499	1 054	57,5	10,4%	47,75	9,6%	105	10,0%
2015	539	489	1 028	37	6,9%	39,75	8,1%	77	7,5%
2016	535	476	1 011	24	4,5%	26	5,5%	50	4,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

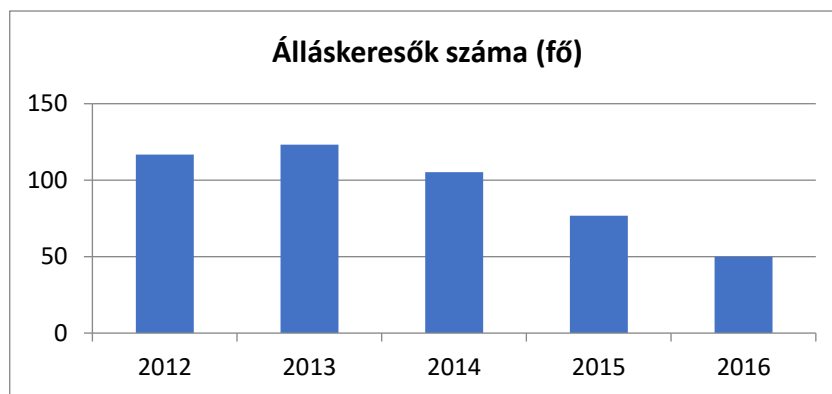

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott állás keresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016
		117	123	105	77	50
20 év alatti (TS 1002)	Fő	4,25	2,75	3	2	1,75
	%	3,6%	2,2%	2,9%	2,6%	3,5%

20-24 év (TS 1003)	Fő	18,5	23,75	18,5	11,25	9,25
	%	15,8%	19,3%	17,6%	14,7%	18,5%
25-29 év (TS 1004)	Fő	18,75	17,5	13,25	7	3,5
	%	16,1%	14,2%	12,6%	9,1%	7,0%
30-34 év (TS 1005)	Fő	13	13	8,75	7,5	5
	%	11,1%	10,5%	8,3%	9,8%	10,0%
35-39 év (TS 1006)	Fő	16,25	9,75	14,25	9,75	4,25
	%	13,9%	7,9%	13,5%	12,7%	8,5%
40-44 év (TS 1007)	Fő	15,5	13,75	13,25	8,5	6,5
	%	13,3%	11,2%	12,6%	11,1%	13,0%
45-49 év (TS 1008)	Fő	9,75	16,75	11,25	8	3,75
	%	8,4%	13,6%	10,7%	10,4%	7,5%
50-54 év (TS 1009)	Fő	10,75	14,5	9,25	7,25	3,75
	%	9,2%	11,8%	8,8%	9,4%	7,5%
55-59 év (TS 1010)	Fő	10	10,25	11,75	8,75	5,5
	%	8,6%	8,3%	11,2%	11,4%	11,0%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	1,25	2	6,75	6,75
	%	0,0%	1,0%	1,9%	8,8%	13,5%

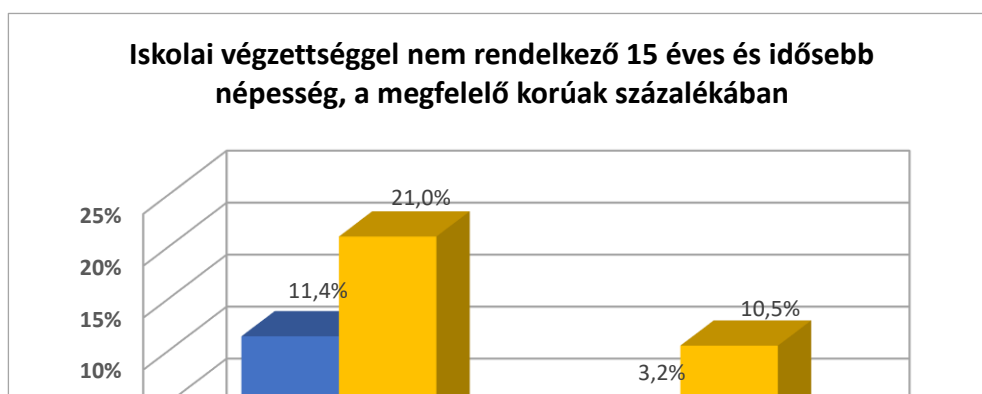
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	88,6%	96,8%	11,4%	3,2%
2011	79,0%	89,5%	21,0%	10,5%

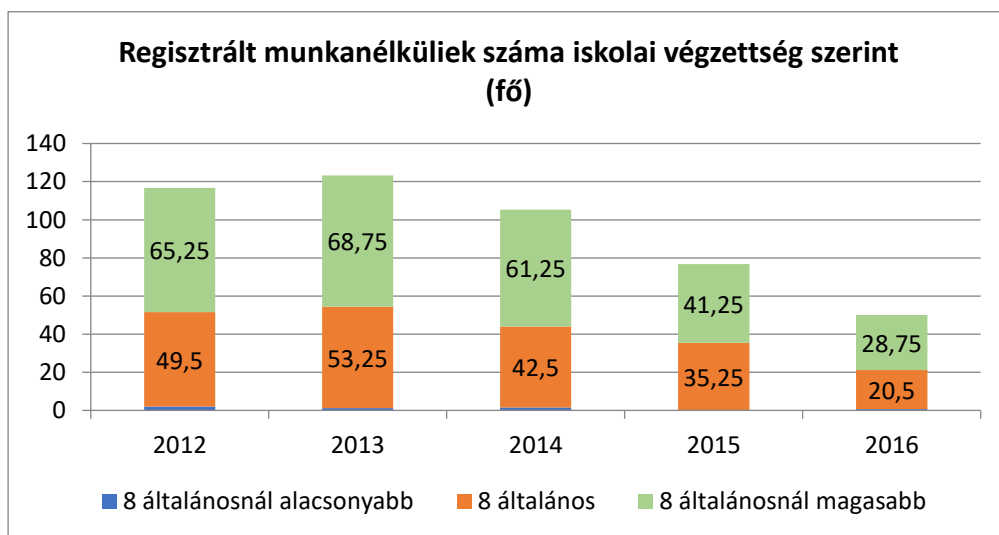
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	115	2	1,7%	49,5	43,1%	65,25	56,9%
2013	123	1,25	1,0%	53,25	43,2%	68,75	55,8%
2014	105	1,5	1,4%	42,5	40,4%	61,25	58,2%
2015	77	0,25	0,3%	35,25	45,9%	41,25	53,7%
2016	50	0,75	1,5%	20,5	41,0%	28,75	57,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Felnőttoktatásban a településen nem vettek részt.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

v	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	1 048	1	0,1%
2013	1 063	2	0,2%

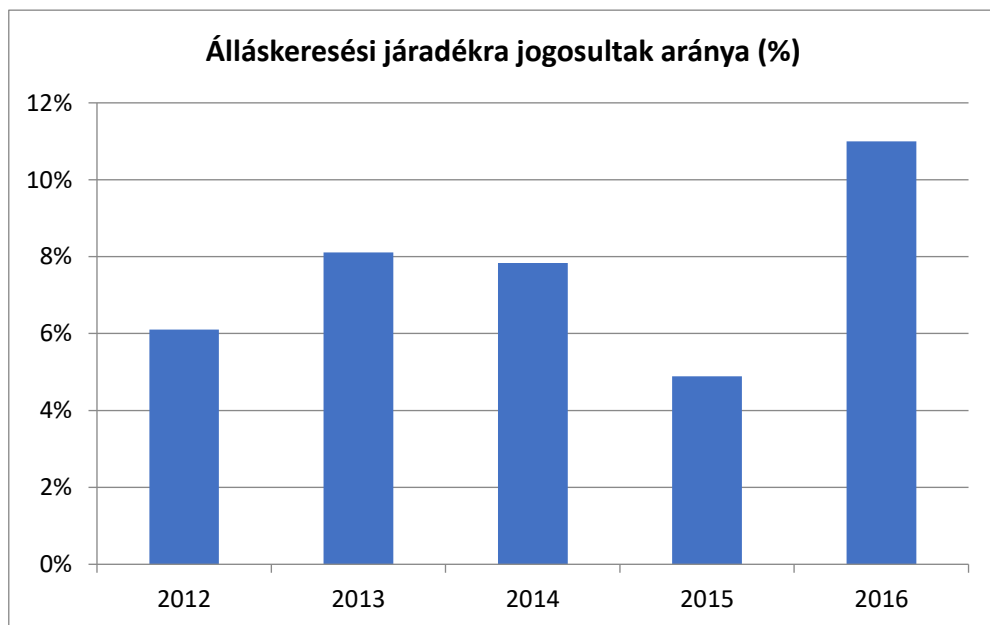
2014	1 054	4	0,4%
2015	1 028	6,25	0,6%
2016	1 011	7	0,7%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (TS 1301)	Állás keresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2012	115	7	6,1%
2013	123	10	8,1%
2014	105	8,25	7,8%
2015	77	3,75	4,9%
2016	50	5,5	11,0%

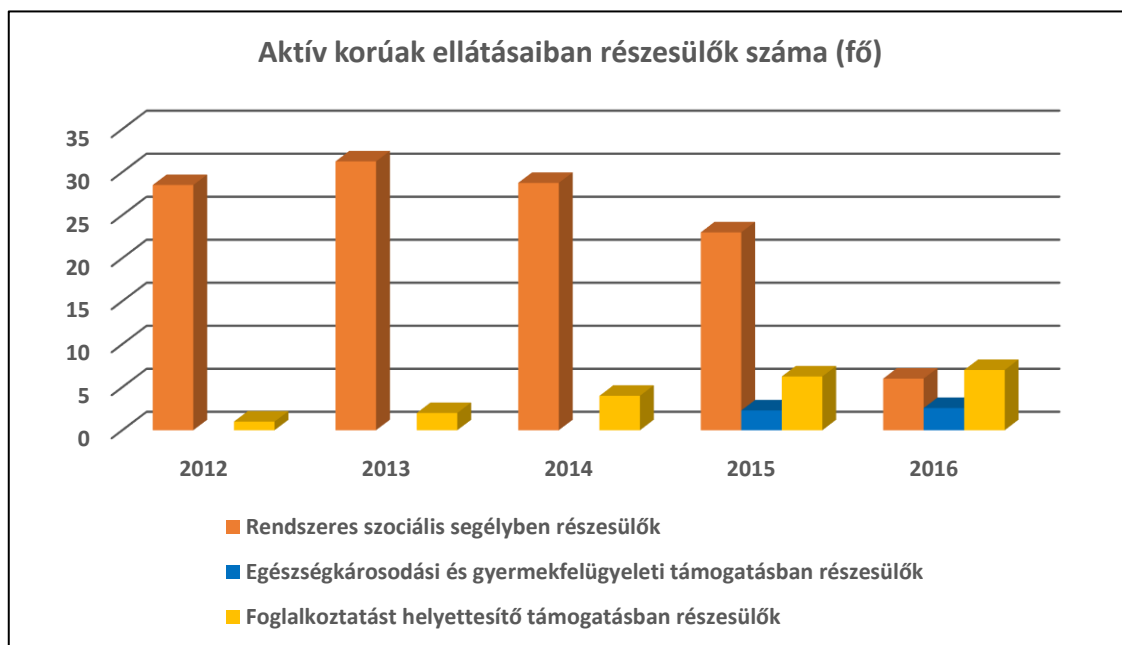
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	28,5		2,72%	1	0,87%
2013	31,25		2,94%	2	1,62%
2014	28,75		2,73%	4	3,80%
2015	23	2	2,24%	6	8,14%
2016	6	3	0,59%	7	14,00%

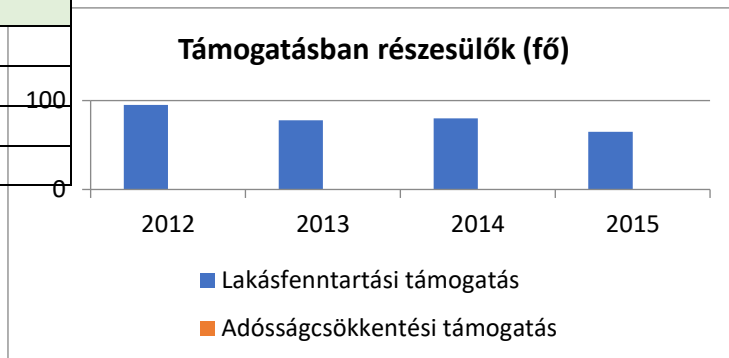
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)	
2012	95	0	
2013	78	0	100
2014	80	0	
2015	65	0	

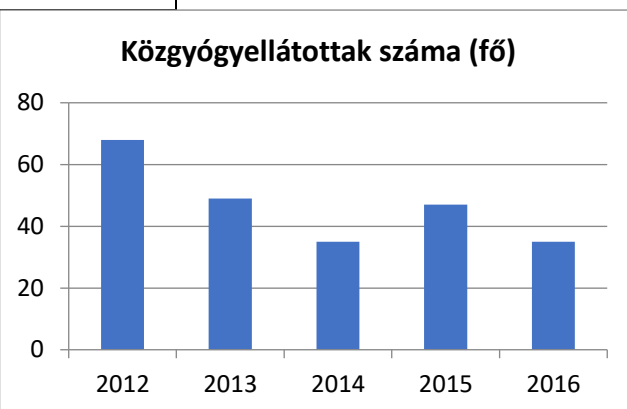
Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	68
2013	49
2014	35
2015	47
2016	35

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	128
2013	107
2014	104,5
2015	92
2016	66,5

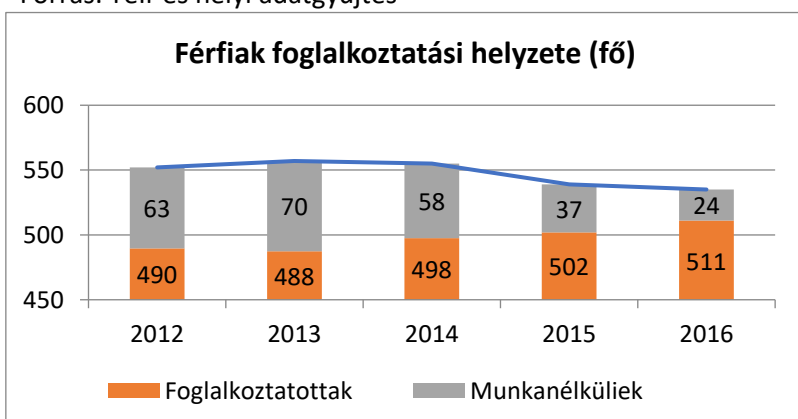
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

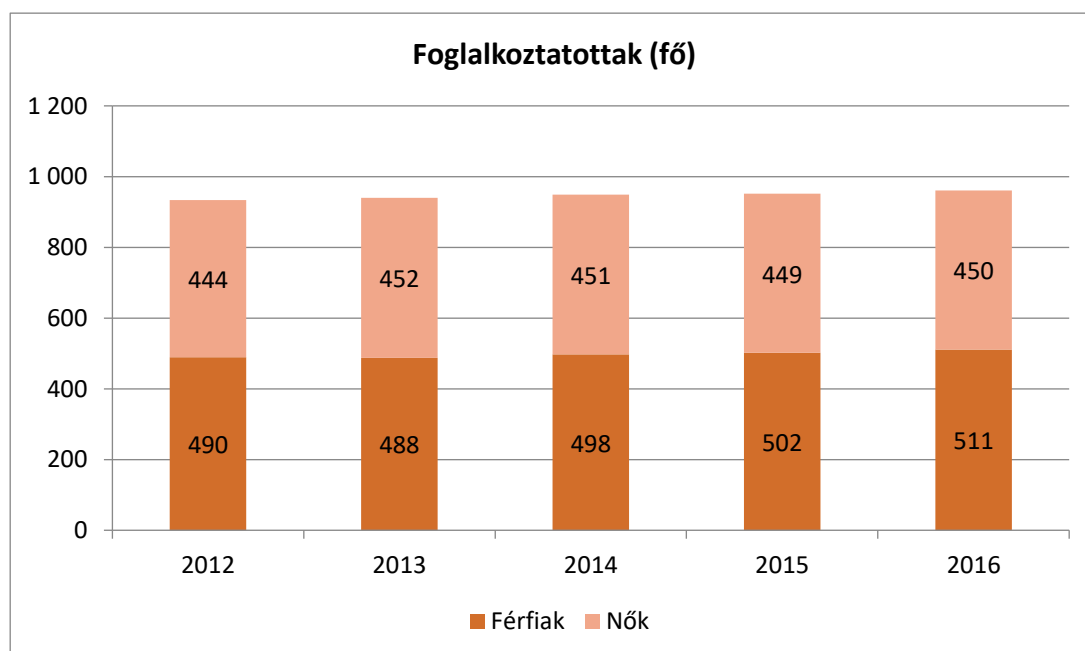
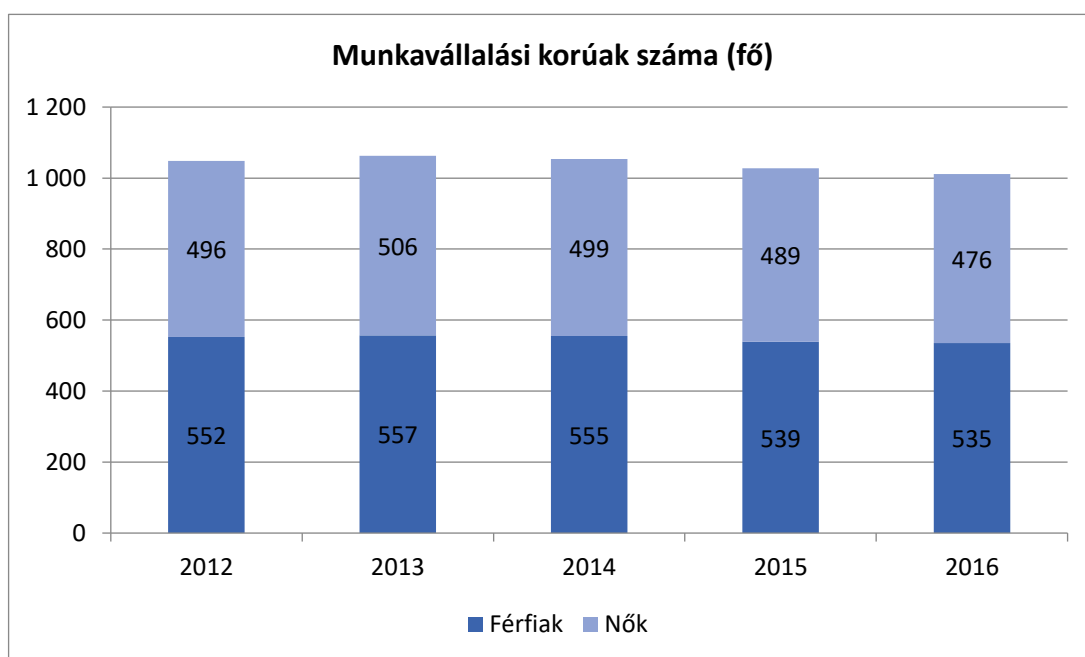

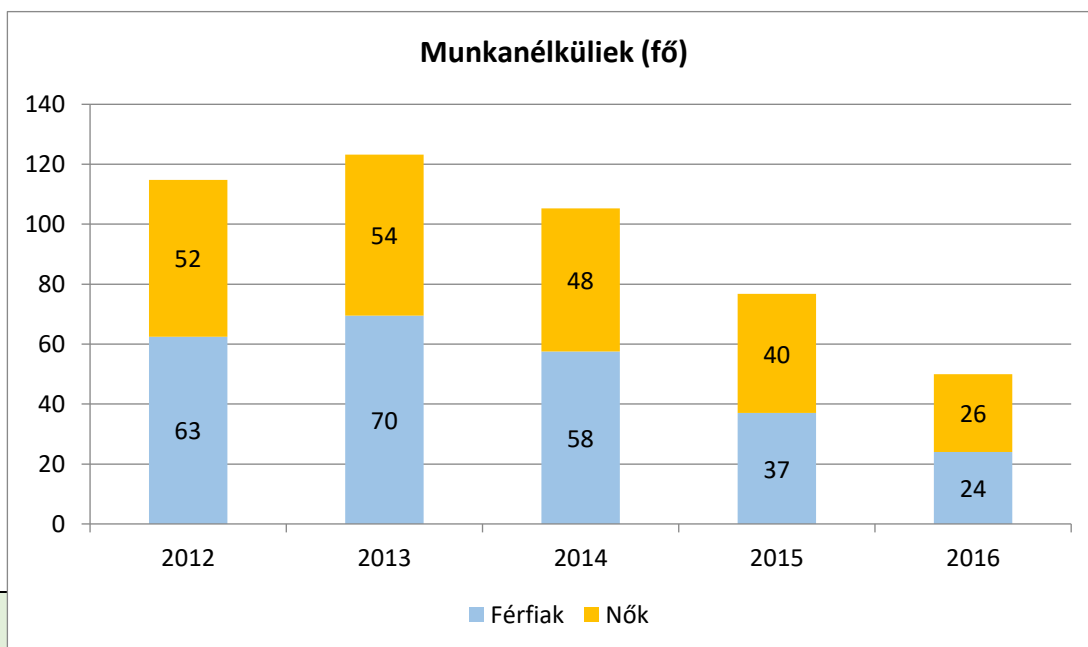
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	552	496	490	444	63	52
2013	557	506	488	452	70	54
2014	555	499	498	451	58	48
2015	539	489	502	449	37	40
2016	535	476	511	450	24	26

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

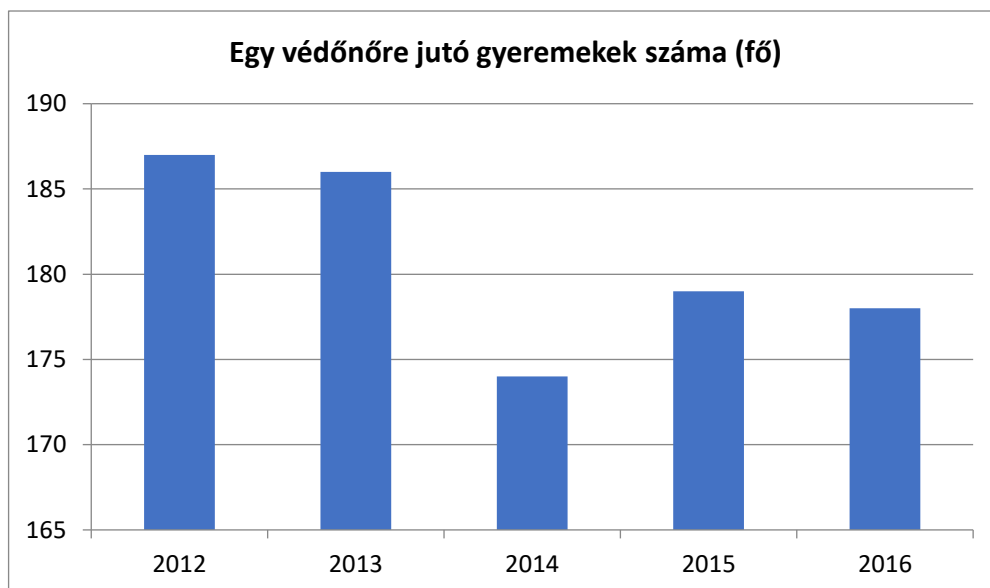

Év	TS 5201	Gyermekek száma	Feladatok
2012	1	187	187
2013	1	186	186
2014	1	174	174
2015	1	179	179
2016	1	178	178

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

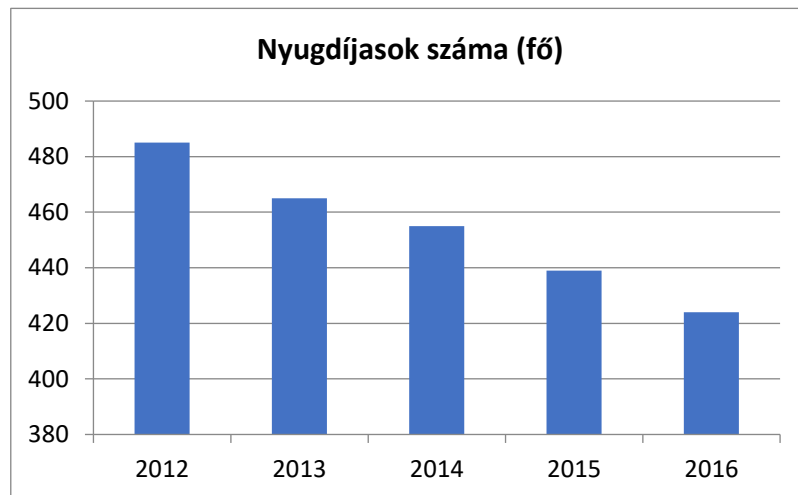

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	192	293	485
2013	177	288	465
2014	175	280	455
2015	169	270	439

2016	165	259	424
------	-----	-----	-----

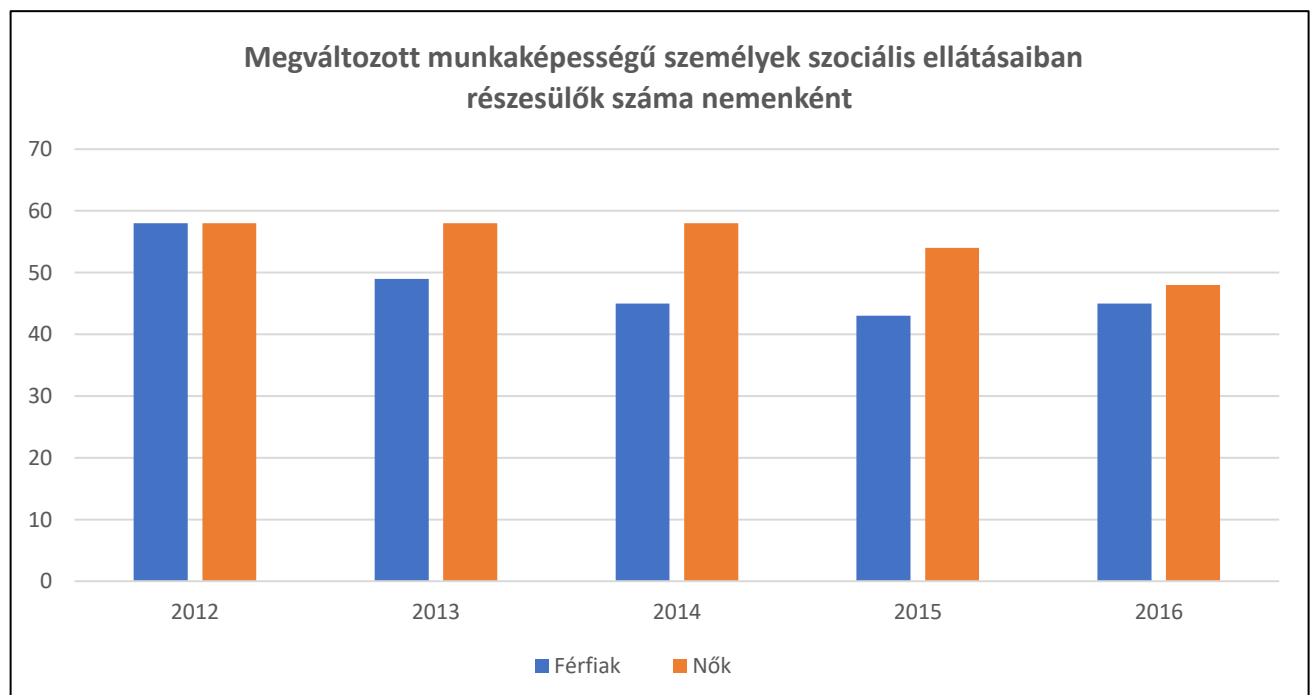
Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	58	58	116
2013	49	58	107
2014	45	58	103
2015	43	54	97
2016	45	48	93

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fentiek alapján a lakosságszám további csökkenésének megakadályozása, a fiatal és gyermeket vállaló lakosság számának növelése és az egyre idősödő lakosság problémáinak felvállalása és megoldása a beazonosítható feladat.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

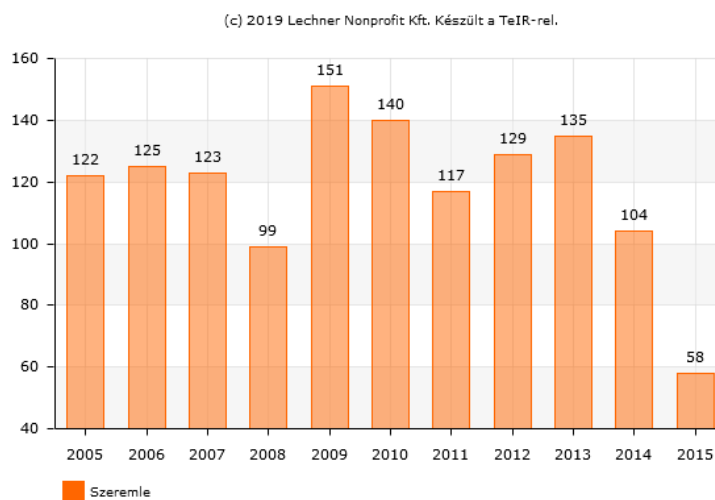
A 2011. évi népszámlálási adatok alapján

- ✓ az 1000 lakosra jutó adózók száma a településen 393 fő,
- ✓ az egy lakosra jutó személyi jövedelemadó 38.000 ft,
- ✓ a nyilvántartott álláskereső aránya a munkavállaló korú népességből 11,7%,
- ✓ a női munkanélküliek aránya a nyilvántartott álláskeresőkből 47,0%,
- ✓ a regisztrált 180 napon túli munkanélküliek aránya az álláskeresőkből 48,7%.

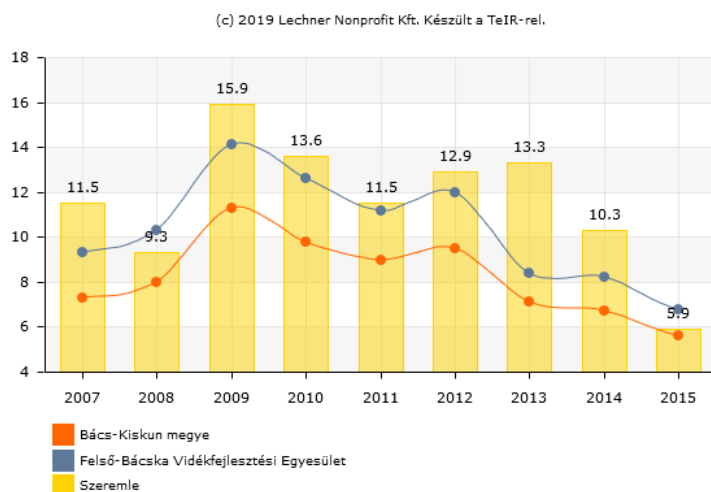
a) Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Bár a település a jelentős munkanélküliséggel sújtott településnek minősül a regisztrált munkanélküliek száma és a munkanélküliségi ráta az utóbbi időben jelentősen csökkent. Ennek az is az oka, hogy a közfoglalkoztatottak nem minősülnek munkanélkülinek és az önkormányzat 2015 óta évente 3-4 közfoglalkoztatási mintaprogramban vesz részt.

Regisztrált munkanélküliek száma a településen:

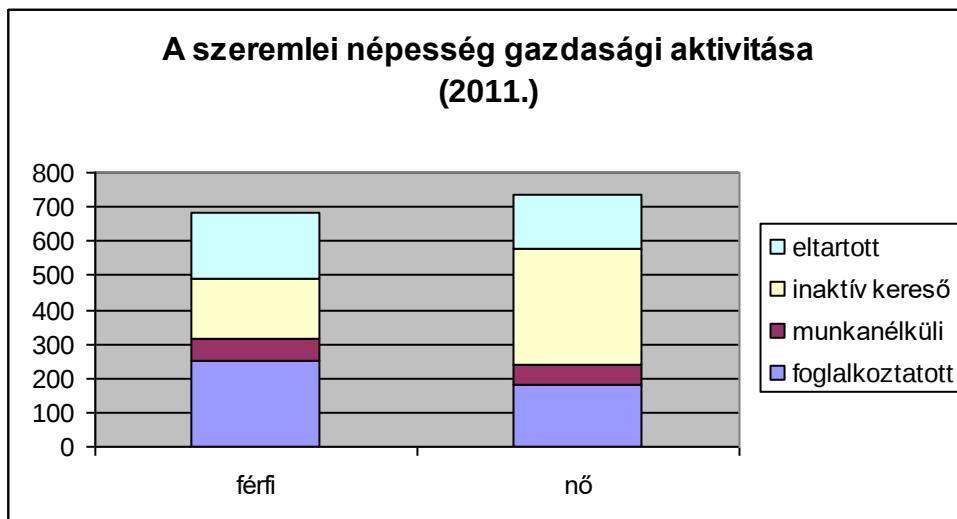

Munkanélküliségi ráta:

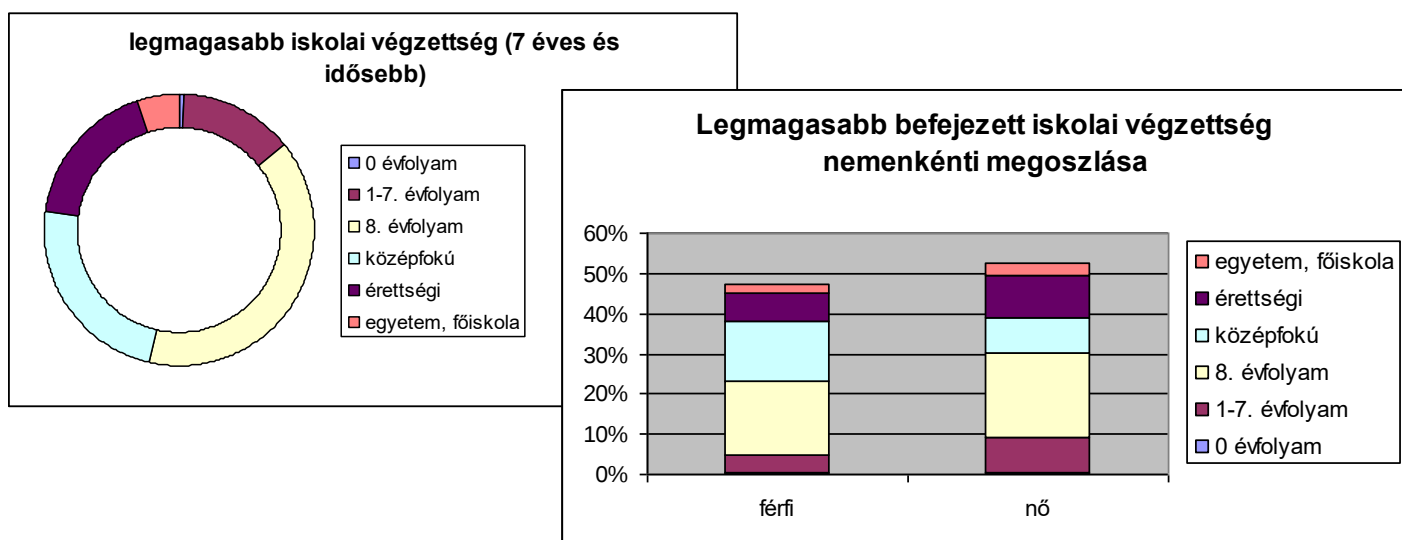

Az iskolázottság figyelembe vételével a gazdasági aktivitás tekintetében a nők hátrányos helyzete megállapítható, hiszen az inaktív keresők aránya jóval nagyobb a foglalkoztatottak aránya pedig kisebb mint a férfiaké.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A legmagasabb befejezett iskolai végzettség a 2011. évi népszámlálási adatok alapján:

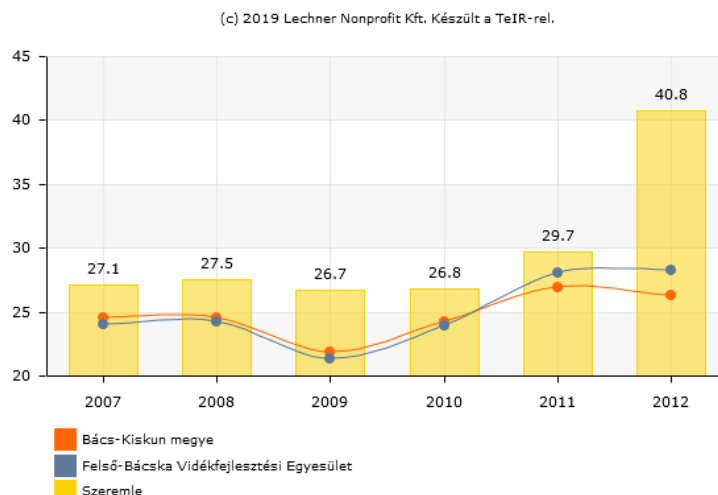

A fenti első grafikonból látható, hogy a szeremlei lakosságon belül a legnagyobb arányt a 8. évfolyam legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők képezik. Az érettséggel és felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma nem éri el a középfokú végzettséggel, de érettséggel nem rendelkezők számát.

A végzettség nemenkénti megoszlása azt mutatja, hogy a nők körében magasabb az általános iskolai végzettségűek, érettséggel, felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya.

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya az álláskeresőkből 49,6%.

Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak megoszlása az aktív korúak arányában (%)

c) közfoglalkoztatás

Az önkormányzat a Munkaügyi központ által biztosított keretszámok maximális kihasználásával vesz részt a közfoglalkoztatásban. Éves szinten a közfoglalkoztatottak átlaglétszáma 2018-ban: 27 fő/év

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés tekintetében a település nincs rossz helyzetben, potenciális munkalehetőséget jelent Baja város közelsége (8 km) és a gyakori buszjárat. Azonban Baján a nagyszámú munkaerőt igénylő üzemek egy része megszűnt. A vállalkozások segítése és a helyben való foglalkoztatás elősegítése érdekében az önkormányzat kezdeményezte a település szabad vállalkozási övezetbe való csatolását.

A térségben működő közfoglalkoztatási program segítségével az önkormányzaton kívül a Vízügy és a Gemenc Zrt. is.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatásának valamint gyakorlathoz való juttatásának elősegítése érdekében az önkormányzat rendszeresen pályázik a Munkaügyi Központ pályázatkezdők számára biztosított keretére.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Helyi foglalkoztatási program a közfoglalkoztatáson kívül nincs, az önkormányzat a nehezedő körülmények ellenére törekszik a munkahelyek megtartására.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A saját fenntartású intézményekben közfoglalkoztatási program keretében biztosított a mélyszegénységben élők és a romák foglalkoztatása. A hivatali 9 fő köztisztviselőből 3 fő, az önkormányzati alkalmazottak közül a falugondnok és az óvoda egyik dajkája roma származású.

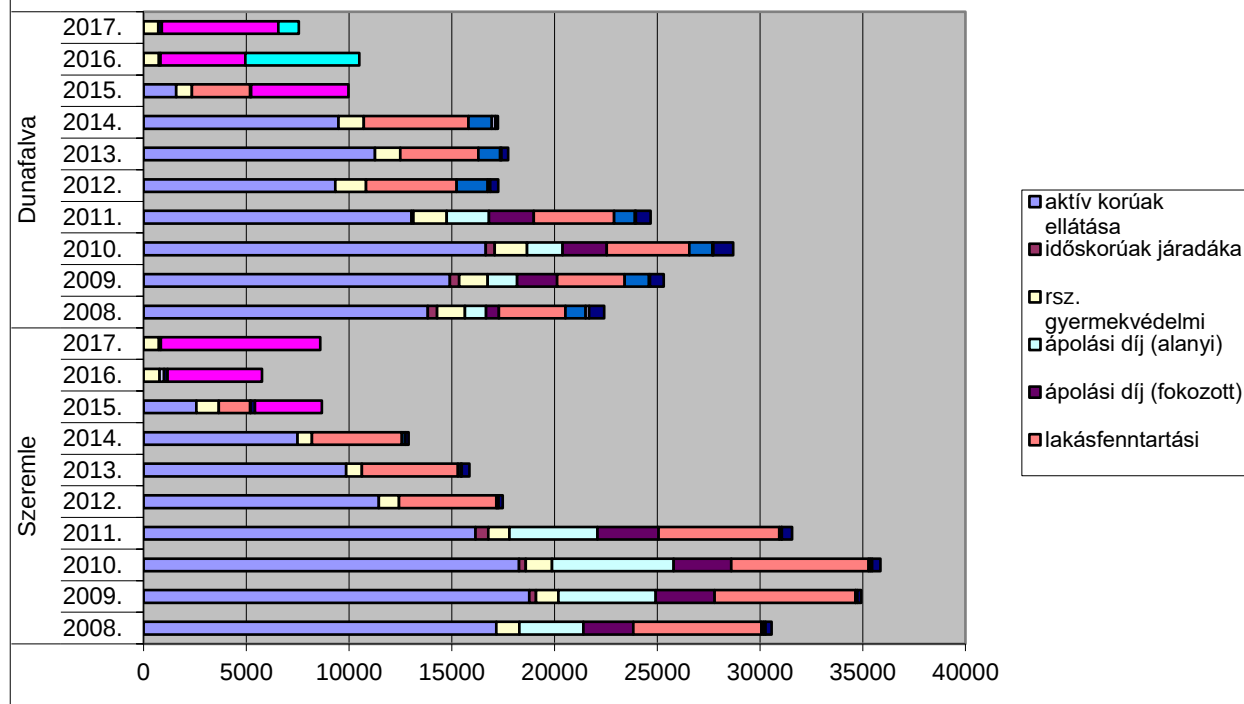
h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés nincs.

3.2 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A települési önkormányzat a szociális törvény és a helyi szociális rendeletben foglaltak szerint biztosítja a jogosultak számára a rendszeres és eseti támogatásokat, természetbeni ellátásokat.

Jellemző szociális ellátások alakulása településenként (2008-2017.)

Az aktív korúak ellátásának csökkenésében nyomon követhető az a központi szándék, hogy az aktív korúakat megillető támogatások csökkenjenek a közcélú munkába bevonatok számának és így a számukra fizetendő bér ellenében. 2018-ban önkormányzati közfoglalkoztatásban 27 fő (15 férfi, 12 nő) vett részt. A közfoglalkoztatási programban jelentősebb számú munkaerő kizárólag mintaprogramok keretében foglalkoztathatók, a 2018-as önkormányzati mintaprogramok: útfenntartás, mezőgazdasági, helyi értékeken alapuló (szövény).

2018. december 31-én 49 gyermek volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, 28 családból, melyből 17 egyedülálló szülővel rendelkezett.

Az önkormányzat a társulásban működő családsegítő és gyermekjóléti szolgálat valamint a hivatal szociális ügyintézőin keresztül segítséget nyújt a szociális alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben valamint egészségi okból, mentális állapotból vagy más okból származó problémák megoldásában valamint aktív közcélú foglalkoztatással is segíti a családokat.

A tartós bentlakást, illetve átmenti elhelyezést nyújtó otthon a településen nincs.

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján 1000 lakosra vetítve

- ✓ a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőkből közcélú foglalkoztatásban részt vettek száma 44,8 fő,
- ✓ a rendszeres szociális segélyben részesítettek száma 3,5 fő,
- ✓ a közgyógyellátásban részesülők száma 46,7 fő,
- ✓ a nyugdíjban, nyugellátásban, járadékban, egyéb járandóságban részesülők száma 362 fő

3.3 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

- az önkormányzat az egészségházban háziiorvosi illetve védőnői bérlakással rendelkezik

b) szociális lakhatás

- az önkormányzat szociális célú bérlakással nem rendelkezik

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

- egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek a településen

e) lakhatást segítő támogatások

- helyi szociális rendelet alapján természetben nyújtott támogatásként rendszeres (közüzemi díj támogatás, fűtési támogatás) és rendkívüli települési támogatás vehető igénybe. A rendkívüli települési támogatáson belül pályázati rendszerben 500ezer ft vissza nem térítendő és 500ezer ft visszatérítendő letelepedést ösztönző települési támogatás vehető igénybe.

f) eladósodottság

A lakosság eladósodottságának mértékére adatok nincsenek.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

- 7 fő külterületi lakos van,
- lakhatási probléma a Köztársaság utca, Munkástelep, Horgász utca területén fordul elő magasabb dunai vízszint esetén, mivel ezeken a területen megjelenik a belvíz
- nincs kiépített közműves ivóvízvezeték a Dunaszél utcában és vannak olyan ingatlanok, ahol az utcában van víz, azonban az ingatlanok bekötése nem történt meg

3.4 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Szegregált területek:

1. A Köztársaság utca és a nagytöltés közötti terület, ami magába foglalja a Horgász utca északi részét, a Munkástelep utcát. A területen 45 ház található, víz és villanyáram biztosított a területen. Környezet-egészségügyi jellemzője a területnek, hogy a Duna magas vízállása esetén megjelenik a belvíz.
2. A Széchenyi utca, a roma közösség döntően itt lakik, az ingatlanok ezen a területen nem értékesíthetők a lakosok nem tudnak más területre elköltözni.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A területen 35 családban, melyben 12 fő gyermek és ebből 12 fő jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregációval veszélyeztetett terület nincs

3.5 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

- háziorvosi szolgálat – önálló vegyes körzet, a háziorvosi szolgálat (dr. lei Attila helyettes háziorvos) működik
- védőnői szolgálat – közös körzet Dunafalvával, feladat-ellátási szerződés államháztartáson kívül gazdasági társasággal (Szamý Bt.)

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

- a koragyermekkori kötelező szűrések a védőnői szolgálat útján helyben hozzáférhetők,
- a népegészségügyi szűrések a bajai szűrőállomáson illetve szakrendelők útján Baján történnek,

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

- a gyermekek és tanulók számára az oktatási nevelési intézmények útján biztosított a hozzáférés
- a felnőttek rehabilitációs ellátást bajai szakrendelők útján vehetik igénybe

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

- a közétkeztetésben a helyi beszállítók valamint a mezőgazdasági mintaprogram keretében termelt élelmiszerek segítségével az önkormányzat törekszik az egészséges táplálkozás szempontjainak megfelelő étrend összeállítására, a központi konyha dietetikussal nem rendelkezik

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

- a helyi sportprogramokhoz való hozzáférés ingyenes, a szabadidős és sportprogramok a Dunagyöngye SE szervezésében valósulnak meg

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a szociális étkezés, házi segítségnyújtás a helyi szociális rendelet alapján vehető igénybe, nappali ellátás, bentlakásos intézmény a településen nincs, a településen idősek klubja működik,

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

- hátrányos megkülönböztetés vagy az egyenlő bánásmód megsértésével kapcsolatos bejelentés az önkormányzat vagy intézményei által nyújtott ellátásokkal kapcsolatosan nem volt

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

- a szociális étkezés térítési díjainak megállapítása során az egy főre jutó jövedelem alapján három fizetési sáv került megállapításra
- családsegítő és gyermekjóléti szolgálat a mélyszegénységben élőkkel, hátrányos helyzetű személyekkel kiemelten foglalkozik

3.6 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

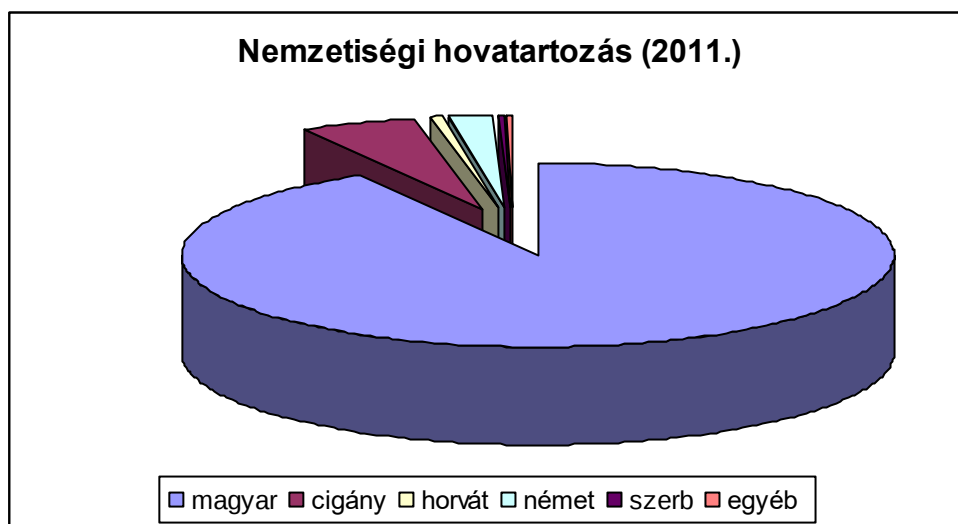
a) közösségi élet színterei, fórumai

- a közösségi élet színtere a helyi művelődési ház illetve újonnan kialakítandó közösségi színtér a Szeremléért Élők Egyesülete által EMVA pályázati támogatás segítségével megvalósítandó SZÉK-TÉR

- a közösségi élet fórumai a helyi önszerveződő közösségek számára is nyitott, kéthavonta megjelenő Lakossági Tájékoztató, a polgármesteri fogadóórák, az évente tartott közmeghallgatás valamint a falugyűlés
- b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)
- a közösségi együttélésre az etnikai konfliktusok nem jellemzőek
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)
- az egyházak (református, katolikus) karitatív tevékenységek folytatnak a településen, melyhez az önkormányzatok is segítséget nyújtanak, az önkormányzat önkénteseket fogadó szervezetként nyilvántartásba vetette magát

3.7 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A település lakosságának 8%-át teszik ki a különböző nemzetiséghez tartozó lakosok. A nemzetiségi hovatartozás tekintetében - az utolsó, 2011. évi népszámlálási adatok alapján – megállapítható, hogy legnagyobb számot, 5,3 %-ot a cigány lakosság képviseli, ezt követi a német nemzetiség 2%-kal.

A népszámlálási adatok nem minden esetben adnak pontosan számot a cigány kisebbség lélekszámának alakulásáról, mivel sokan – tekintettel arra, hogy az adatszolgáltatás önkéntes - nem nyilatkoznak származásukról. Ugyanez elmondható az idősebb német nemzetiségű lakosokról, akik a korábbi, általuk megélt retorziók miatt nem vallanak nemzetiségi hovatartozásukról.

A roma lakosság szociális helyzetére nincsenek pontos adatok, de a községben is jellemző, hogy a társadalom egészéhez viszonyítva a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága lényegesen rosszabb.

A cigány származású munkanélküliek foglalkoztatási esélyeinek növelését a munkaügyi központ munkaerő-piaci programokkal, az önkormányzat a közhasznú- és közcélú foglalkoztatásba való bevonásukkal segíti.

A településen roma nemzetiségi önkormányzat működik:

- a nemzetiségi önkormányzat a kiemelt ünnepekhez (karácsony, húsvét) kapcsolódóan végez adományozást, együttműködve a Máltai Szeretetszolgálattal ruhaosztásokat szervez, a roma nemzetiségű közcélú munkavállalók minél nagyobb számú foglalkoztatását kezdeményezte az önkormányzatnál

3.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szegregált terület állandósulása, igénytelen lakókörnyezet	Szegregált területek felszámolására infrastrukturális fejlesztésbe a területek bevonása, szebb környezet kialakításába a lakosok bevonása, háztáji kertészkedés és haszonállat tartás fejlesztése
A mélyszegénységben élők és a romák között jelentős munkanélküliség	Ezen csoportok nagyobb mértékű bevonása a közfoglalkoztatásba, és annak képzési programjába
Szolgáltatók felé fennálló tartozások, szolgáltatások megszüntetése	Jelző rendszer kialakítása a szolgáltatókkal a kikötések megelőzése valamint a lakásfenntartási támogatások célzott juttatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A településen önkormányzati fenntartású napközi otthonos óvoda, valamint állami fenntartású és működtetésű általános iskola van. Az általános iskolai felső tagozatos oktatásban a dunafalvi felsőtagozatosok szervezett szállítással, bejáró tanulóként vesznek részt.

A korábbi adattáblákból látható, hogy az óvodai létszám éves szinten stagnál, míg az iskolánál csökkenő tendenciát mutat a létszám.

A köznevelésben megvalósításra váró esélyegyenlőségi feladatok végrehajtása az érintett intézmény feladatköréhez tartozik, melyet saját pedagógiai programjuk részeként, illetve önálló esélyegyenlőségi tervükben határozzák meg.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

49 fő

c) gyermek saját jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

2 fő

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

22 fő ingyenes, 50%-os 7 fő

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nincs ilyen gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A két töltés közötti szegregátumban élő gyermekek száma: 2. A veszélyeztetett Széchenyi utcai területen élő gyermekek száma: 10

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő Szeremle és Dunafalva településeket egy körzetben látja el. Betöltetlen státusz nincs. Szeremlén 4 állapotos és 64 fő 0-6 éves korosztályba tartozó ellátottja van.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen vegyes háziorvosi praxis van, a praxis jelenleg betöltetlen, helyettes látja el a feladatot. Gyermekorvos a védőnői szolgálat szervezésében végez szűrést és vizsgálatot a településen.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A korai fejlesztési és rehabilitációs ellátások Baján vehetők igénybe, odautazási probléma esetén az önkormányzat segítséget nyújt.

d) gyermekjóléti alapellátás

A bajai központú, társulás keretein belül működő családsegítő szolgálat heti egy alkalommal tart fogadóórát és látogatja helyszínen a családokat.

Az iskolában napközi otthoni ellátás működik.

e) gyermekvédelem

2018. december 1-jén a gyámhatóság 2 veszélyeztetett családot és 3 veszélyeztetett kiskorút tartott számon a településen. A veszélyeztetettség okai között döntően magatartási okok szerepeltek, környezeti és anyagi veszélyeztetettség mellett. Védelembe vett kiskorú ebben az időpontban nem volt.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A helyi szociális és gyermekvédelmi rendelet alapján rendkívüli települési támogatás.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Sport és szabadidős programok az önkormányzat, az iskola, a Dunagyöngye Sportkör valamint a SZÉK Egyesület szervezésében zajlanak a településen, melyen a részvétel bárki ingyenesen számára biztosított.

b) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei) ingyenes tankönyv

Intézményi gyermekétkeztetés az iskolában és az óvodában biztosított. Hétfélig étkeztetés nincs. Az önkormányzat minden évben sikeresen pályázik a nyári gyermekétkeztetési programba.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére észrevétel nem érkezett.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A jelzőrendszer jelzése alapján a krízishelyzetben lévők problémáinak kezelése pénzbeli vagy természetbeni juttatásokkal, ingyenes étkezés biztosításával

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A nevelési, oktatási intézményekben a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása integrált oktatás keretében történik. Az integrált oktatás, különleges gondozás a gyermek életkorától és állapotától függően - a fogyatékeliséget megállapító szakértői bizottság szakvéleménye alapján - a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében biztosított.

Az intézmények sajátos helyzetét jelzi a hátrányos helyzetű (HH), valamint halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek tanulók száma.

A település oktatási, nevelési intézményeiben a HH/HHH adatai (2018.)

intézmény	HH		HHH	
	fő	%	fő	%
Szeremlei Bóbita Napközi Otthonos Óvoda	3	10 %	0	6 %
Szeremle-Dunafalva Általános Iskola	19	30 %	0	10 %

Az óvodai létszám (30 fő) 10%-át teszik ki a hátrányos helyzetű tanulók, míg az iskolában a létszám (68 fő) 30%-át a hátrányos helyzetű tanulók. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek az oktatási-nevelési intézményekben 2018 októberében nem volt.

A sajátos nevelési igényű (SNI) valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM) gyermekek tanulók aránya – SNI 19,1 %, BTM 7,3%, együtt 26,4% - meghaladja az országos átlagot (7,8%), de az intézményekben saját szakképzett pedagógusokkal illetve a Bajai Pedagógiai Szakszolgálattal szerződve, utazó pedagógusokkal kerül megoldásra a korai fejlesztés, gyógytestnevelés, logopédia, egyéni fejlesztés.

A településen az ép értelmű, testi, érzékszervi fogyatékelis gyermekek, tanulók oktatásának feltételei beavatkozást kívánnak, mert az épületek akadálymentesítése nem vagy csak részben megoldott, és speciális eszközök, hang- és fényjelzések, berendezések hiányoznak.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Iskolapszichológus a köznevelési intézményekben nincs, a Bajai Pedagógiai Szakszolgálat szerződéssel látja el a feladatot, illetve az iskola állományában két gyógypedagógus végzettséggel is rendelkező pedagógus is található.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés az oktatás területén nincs.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A településen csak egy iskola és egy óvoda található, nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A kislétszámú integrált oktatás-nevelés, fejlesztés, ingyenesen biztosított közösségi programok, iskolai kirándulások.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

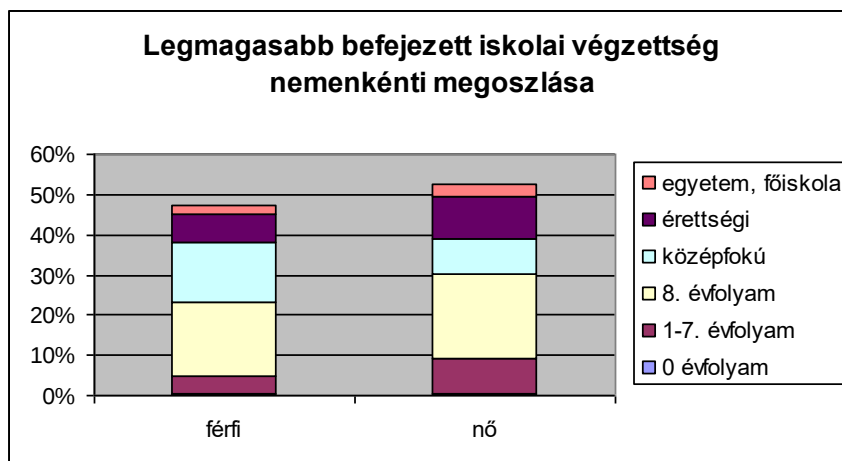
A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A hátrányos helyzetű illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körében nagyobb az iskolai mulasztások száma különösen középiskolában, így marad az alacsony iskolázottság	Arany János, Útravaló programok valamint a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázatokra figyelemfelhívás, részvétel ösztönzése, támogatása,
Éjszaka utcán való tartózkodás, randalírozás	A gyermekeket érő veszélyekre a szülők és gyermekek figyelemfelhívása partnerszervezetek (iskola, polgárőrség, rendőrség) bevonásával
Szorgalmi időszakon kívül a hátrányos helyzetű tanulók napi egyszeri meleg étkezése nem megoldott	A nyári gyermekétkeztetési programban való aktív részvétel, abban a helyi felvásárlás erősítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján **a nők aránya** az összes lakosságszámon belül 52%. A 60 év feletti korosztályban a nők aránya már 65%, 70 év felett már 72%, míg 80 év felett 83%.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A fenti első grafikonból látható, hogy a szeremlei lakosságon belül a legnagyobb arányt a 8. évfolyam legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők képezik. Az érettséggel és felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma nem éri el a középfokú végzettséggel, de érettséggel nem rendelkezők számát.

A végzettség nemenkénti megoszlása azt mutatja, hogy a nők körében magasabb az általános iskolai vég bizonyítvánnyal, érettséggel, felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs erre vonatkozó adat.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedése helyben lehetetlen, időszakosan a mezőgazdasági idénymunkák idején tudnak csak alkalmi munkát vállalni. A városban való elhelyezkedésük is ritka, mivel ezeket az álláshelyeket a munkáltatók a bejárás költségei megtakarítása miatt igyekeznek helyi munkavállalókkal betölteni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs erre vonatkozó adat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsőde, családi napközi a településen nincs. Férőhely hiányában nem volt óvodai felvétel elutasítás. A közintézményekre nem jellemző a rugalmas munkaidő.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Családtervezési tanácsadást a védőnő tart és az ő szakterülete az anya- és gyermekgondozás is.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Nőket érő illetve családon belül erőszakra nem érkezett jelzés.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Anyaothton, családok átmeneti otthona nincs a településen, krízishelyzet esetén a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat segítségével kerülnek a családok elhelyezésre más településeken.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen a helyi közéletben a nők aktív szerepet töltenek be. A települési önkormányzat 7 tagjából 3 nő, a roma nemzetiségi önkormányzat 2 tagja nő. A helyi civil szerveződésekben – kivéve sportkör - is döntően nők vesznek részt.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket érő munkanélküliség csökkentése érdekében bevonásuk a közfoglalkoztatásba, a családgondozók segítségével az otthon végzendő munkák rendszerességére, az azokból megtermelhető javakra való felhívás (pl. háztáji kertek gondozása, állattartás). Az önkormányzati intézményekben jellemző, hogy a munkavállalók nagyobb számban nők, akik vezetői pozícióban is vannak (pl. roma nemzetiségi önkormányzat elnöke, óvodavezető, jegyző).

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a munkanélküli nők és ezen belül a kisgyermekes anyák száma	Aktív bevonásuk a közfoglalkoztatásba, képzési programokba, részmunkaidős foglalkoztatás biztosítása
Családon belüli erőszak rejtve marad	Tájékoztatás az együttműködő partnerek útján a lehetőségekről.
A férfiak családból való kikerülésével, a felkutathatatlan jövedelmekkel a nők és a gyermekek kilátástalan anyagi helyzetbe jutnak	Tájékoztatás a segélyezési formákról és a gyermektartás megelőlegzés módjáról a családgondozók útján
A településen és a közelben sincs anyaothton	Javaslattétel anyaothton létesítésére Baján

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A 2.1. pont szerinti demográfiai adatokból látható, hogy a település lakosságában az idős korúak aránya emelkedik.

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján megállapítható, hogy a településen a háztartások 28,5%-a egyszemélyes, 31,6%-a kétszemélyes és 100 háztartásra 62 időskorú személy jut.

A település önszerveződő civil szervezatként Asszonyklub van, melyet az önkormányzat éves szinten 100ezer ft-tal (2018.) támogat.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Nem jellemző.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A közösségi programokban, különösen a nők résztvesznek pl. Asszonyklub, de nyugdíjasok foglalkoztatására a közintézményekben nincs mód, mivel cél a munkaképes korúak foglalkoztatása. Az idősek tekintetében cél a munkahelyek megőrzése és eljuttatásuk a nyugdíjas közösségbe.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs ilyen megkülönböztetés.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi és szociális alapellátásokhoz való hozzáférés helyben biztosított, idősek napközi otthona nincs a településen.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A könyvtár és a művelődési ház programjainak látogatása biztosított. Önszerveződő közösségek szervezésében egyéb programokon is résztvehetnek. Évente egyszer az önkormányzat Idősek Napját szervez, ahol a helyi néptáncgyűttes programját tekinthetik meg, és jelképes ajándékban részesül minden időskorú.

c) idősek informatikai jártassága

Nem jellemző és nincs is ilyen jellegű igény, ugyanakkor a községi könyvtár biztosít lehetőséget a számítógépes jártasság fejlesztésére.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A helyi önszerveződő közösségek közül az Asszonyklub pénzübeli támogatása, a levett vér és a vérvételi eredmények szervezett szállítása.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élő idősek hétfévi ellátása, étkeztetése nem megoldott	Igényfelmérés, ajánlat kérés hétfévi étkeztetésre
55 év feletti tartós munkanélküliek száma magas	Fokozott bevonásuk a közcélú programokba, képzési étképzési programok indítása a Munkaügyi Központtal, képzési hely és pedagógus kapacitás biztosítása
Elmagányosodás, elszigetelődés	A helyi önszerveződő közösségeknek a helyi újságban, a honlapon nagyobb nyilvánosság biztosítása, szervezett programjaik számára a közösségi színterek ingyenes biztosítása
Az idősebb korosztály informatikai jártassága alacsony	A helyi szintű alapfokú informatikai képzés szervezése a partner szervezetek segítségével
A 65 év feletti férfiak száma jóval alacsonyabb a nőknél	Egészség megőrzési tájékoztató programok szervezése a partner szervezetek bevonásával

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők nem a közfoglalkoztatási célcsoport tagjai. Az önkormányzati intézményeknél cél a fogyatékkal élők munkahelyének megtartása.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs hátrányos megkülönböztetés, amennyiben fogyatékkal élő szeretne közcélú munkaként elhelyezkedni, előnyben részesül.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nincs ilyen intézmény vagy program.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A településen a fogyatékos emberek létszámára és fogyatékoságuk mértékére pontos statisztikai adat nem áll rendelkezésre, az alábbi adattábla a háziiorvosi szolgálat segítségével került összeállításra:

Szeremle községben a fogyatékkal élők száma (2018.)	
mozgáskorlátozottak	38 fő
vakok, gyengén látók	4 fő
hallássérültek	3 fő
értelmi fogyatékos	8 fő

A fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci elhelyezkedésének lehetőségei erősen korlátozottak, elsősorban rossz egészségi állapotuknak miatt. A nem dolgozók számára az egyetlen jövedelemforrás az alacsony összegű öregségi nyugdíj, vagy járadék, segély.

A településen a Bajai Mozgáskorlátozott Egyesület Szeremlei Csoportja működik, melynek tevékenységét az önkormányzat 60.000 ft/év (2018.) összeggel támogatja.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A középületek teljes körű akadálymentesítése nem megoldott. Az akadálymentes bejutás a művelődési házba és a hivatalba biztosított, az egyéb középületekbe még nem. Különösen problémás, hogy az Egészségház akadálymentesítése sem megoldott.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fizikai akadálymentesítés sem megoldott, információs és kommunikációs akadálymentesítés sehol nincs.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nincs tudomásunk akadálymentesített munkahelyről.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Nem megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nincsenek ilyen helyi szolgáltatások

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nincs ilyen hátránykompenzáló juttatás vagy szolgáltatás.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A középületek akadálymentesítése nem megoldott	Akadálymentesítés pályázati támogatással, addig mobilrampák készítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Szeremlei Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Dunafalva Községi Önkormányzat, Református Egyház, Katolikus Egyház, Szeremléért Élők Köre Egyesület, Asszonyklub, Szeremlei Néptáncgyesület, Dunagyöngye Sportkör

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Szeremlei Roma Nemzetiségi Önkormányzat – együttműködés közösségi programok megvalósításában
Református Egyház – együttműködés közösségi programjaik és karitatív tevékenységük megvalósításában
Katolikus Egyház – együttműködés közösségi programjaik és karitatív tevékenységük megvalósításában
Szeremléért Élők Köre Egyesülete – közös program megvalósítás, pénzügyi segítségnyújtás programjainak megvalósításában
Gyermekeink Jövőjéért Alapítvány – közös program megvalósítás, pénzügyi segítségnyújtás programjainak megvalósításában
Polgárórság - anyagi támogatás biztosítása, bevonásuk a helyi közbiztonsági feladatok ellátásába
Mozgáskorlátozott Csoport – anyagi támogatás biztosítása, közös programok szervezése
Dunagyöngye Sportkör - anyagi támogatás biztosítása, közös programok szervezése
Asszonyklub - anyagi támogatás biztosítása, közös programok szervezése
Dunafalva Községi Önkormányzat – közös önkormányzati hivatal működtetése, együttműködés az étkeztetés, közösségi programok megvalósítása során,

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Bajai Családsegítő és Gyermejkölési Intézményfenntartó Társulás – családgondozók számára ingyenes helyiség és eszközhasználat, információs hálóza működtetése

„Helyi identitás és kohézió erősítése” (TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00013) pályázat Dávod, Bátmonostor, Csátalja, Dunafalva, Vaskút községek önkormányzataival konzorciumban, Dávod gesztorságával – a cél, hogy a konzorciumban lévő településeken olyan önszerveződő közösségek alakuljanak ki, amelyek a későbbiek során finanszírozási források nélkül képesek önállóan is fennmaradni, erősödjön a helyi identitás és a társadalmi kohézió. Részcél: csökkenteni az elvándorlást, helyi értékek feltárása, a közösség látható értékei minél gazdagabbakká válnak, civil aktivitás erősítése, a település lakosai közötti kulturális és gazdasági együttműködések elősegítése.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

- bűnözés visszaszorítására együttműködés a nemzetiségi önkormányzattal, polgárórsággal, Rendőrséggel, ügyészséggel (2 db megállapodás)

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Asszonyklub – közösségi programok biztosítása az időseknek

SZÉK Egyesület – közösségi programok biztosítása gyermekek és fiatalok számára
 Gyermekünk Jövőjéért Alapítvány – hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatása
 Dunagyöngye Sportkör – közösségi sportprogramok biztosítása fiataloknak, utánpótlás nevelés
 Szeremlei Néptáncgyesület – közösségi programok biztosítása gyermekeknek és fiataloknak

/) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

nincs ilyen

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A nemzetiségi önkormányzat, az egyházak és a civil szervezetek számára a HEP tervezete együttgondolkodás és véleményezés végett megküldésre került. A vélemények a HEP testületi előterjesztéséhez mellékelve.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A HEP tervezetének közzététele a település honlapján.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Település szintű probléma	Nincs a helyi termékek árusítását elősegítő termelői piac	termelői piac kialakítása
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szegregált terület állandósulása, igénytelen lakókörnyezet	Szegregált vagy igénytelen lakókörnyezetben a kertészeti, állattartási tevékenység elterjesztése
	Jelentős és tartós munkanélküliség	Közcélú foglalkoztatásnál prioritás a kisgyermekes, az 55 év feletti, tartósan munkanélküli vagy roma személyek számára
	Eltűnő szeremlei szőttes, kiskertek mezőgazdasági művelése	Szeremlei szőttes előállítás, mezőgazdasági termékek előállítása mintaprogram keretében
Gyermekek	HH és HHH-s gyermekek körében magasabb számú iskolai mulasztások, alacsony iskolázottság fennmaradása	Komplex ösztönzési rendszer kialakítása az iskolázottság növelésére
	Éjszakai utcán való tartózkodás, rongálás	Figyelemfelhívás a gyermekeket érő veszélyekre
	Szorgalmi időszakon kívül a gyermekek napi egyszeri meleg étkezése nem megoldott	Nyári gyermekétkeztetési program

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Település szintű probléma	Termelői piac kialakítása	Felelős: polgármester
	Szegregált vagy igénytelen lakókörnyezetben a kertészeti, állattartási tevékenység elterjesztése	Felelős: roma nemzetiségi önkormányzat

Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Közcélú foglalkoztatásnál prioritás a kisgyermekes, az 55 év feletti, tartósan munkanélküli vagy roma személyek számára	Felelős: önkormányzat
	Szeremlei szőttes előállítás, mezőgazdasági termékek előállítása mintaprogram keretében	Felelős: önkormányzat
Gyermekek	Komplex ösztönzési rendszer kialakítása az iskolázottság növelésére	Felelős: önkormányzat, óvoda, iskola, családsegítő
	Figyelemfelhívás a gyermekeket érő veszélyekre	Felelős: önkormányzat, óvoda, iskola, családsegítő
	Nyári gyermekétkeztetési program	Felelős: önkormányzat

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák integrációja mind lakóhelyi mind foglalkoztatási szempontból megvalósul, a helyben előállított termékek helyi termelői piacon értékesíthetők.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők hozzájuthassanak minden életszínvonalukon javító lehetőséghez.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek nevelését, oktatást, a gyermekek közötti hátrányok megszüntetését.

Település szintű probléma

Intézkedés címe:	Termelői piac kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A helyi termékek árusítását elősegítendő szükséges lenne helyi termelői piacot kialakítani
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Á: a lakóházakhoz tartozó kertek művelésének és az állattartásnak az elterjesztése R: pályázati forrás bevonásával helyi termelői piac kialakítása K: helyi termelői piac működtetésének kidolgozása, termelők bevonása H: folyamatos fenntartás, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- az alkalmas ingatlanok felmérése - lakossági tájékoztatóban, helyi kiadványban a kertművelés és az állattartás propagálása, - az éves költségvetésben a saját forrás megteremtése, a pályázat elkészítése, benyújtása - a helyi termelők számára előnyök biztosítása - a helyi termelői piac folyamatos működtetése
Résztvevők és felelős	polgármester
Partnerek	roma nemzetiségi önkormányzat, családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: épület, árusító helyek száma Dokumentáltság: engedélyes terv, fénykép Forrás: R – pályázati dokumentáció K – éves költségvetés, testületi jegyzőkönyv H – változási dokumentáció, fénykép Fenntarthatóság: folyamatos aktív részvétel a folyamatban
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források, partnerek bevonása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás elkülönítése, pályázati forrás bevonása

Romák és/vagy mélyszegénységben élők

Intézkedés címe:	Szegregált vagy igénytelen lakókörnyezetben a kertészeti, állattartási tevékenység elterjesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A romáknál és a mélyszegénységben élőknel jellemző a kertek műveletlensége, az állattartás hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és	Á: a lakóházakhoz tartozó kertek művelésének és az állattartásnak az elterjesztése R: információs csatornák kiépítése, tájékoztatás K: partnerek bevonása, források megteremtése, pályázati rendszer kidolgozása H: folyamatos fenntartás, visszacsatolás

² Módosította a 87/2021.(XII.20.)önkormányzati határozat

hosszútávú időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a gondozatlan kertek, állattartás nélküli ingatlanok felmérése - lakossági tájékoztatóban, helyi kiadványban a kertművelés és az állattartás propagálása, - családgondozók bevonása a tájékoztatási folyamatba - az éves költségvetésben forrás megteremtése a pályázati úton elnyerhető vetőmag- és állattartási támogatáshoz - pályázati feltételek összeállítása, pályázati kiírás elkészítése - a pályázati támogatással kialakított kertek, állattartás ellenőrzése (következő évi pályázás feltétele az előző évi gondos felhasználás)
Résztvevők és felelős	roma nemzetiségi önkormányzat
Partnerek	települési önkormányzat, családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Mutató: kiindulási állapothoz képest a művelt kertek, tartott állatok száma Dokumentáltság: felmérési és változási dokumentáció, fénykép Forrás: R – felmérési dokumentáció, megjelent tájékoztató anyagok K – éves költségvetés, testületi jegyzőkönyv H – változási dokumentáció, fénykép Fenntarthatóság: folyamatos aktív részvétel a folyamatban
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források, partnerek bevonása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás elkülönítése, pályázati forrás bevonása
Intézkedés címe:	Közcélú foglalkoztatásnál prioritás a kisgyermekes, az 55 év feletti, tartósan munkanélküli vagy roma személyek számára
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A foglalkoztatásnál a kisgyermekes nők, az 55 év feletti, tartósan munkanélküli vagy roma személyek hátrányos helyzetben vannak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Á: a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásának növelése közcélú foglalkoztatással R: az FHT-s személyek közül a hátrányos helyzetben lévők kiválasztása, a foglalkoztatási programokba való beépítése K: partnerek bevonása, források megteremtése, pályázati rendszer kidolgozása H: folyamatos fenntartás, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- az FHT-s személyek közül a hátrányos helyzetben lévők kiválasztása, a foglalkoztatási programokba való beépítése - kiválasztási folyamatba a roma önkormányzat, a családgondozók bevonása - a pályázati forrás valamint az önrész költségvetési forrásának megteremtése
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	roma nemzetiségi önkormányzat, családgondozók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: foglalkoztatott közcélú munkások száma Dokumentáltság: munkaügyi központtal kötött szerződések Forrás: R – közcélú munkaszerződések K – éves költségvetés, testületi jegyzőkönyv H – közcélú munkavégzés helyi eredményei Fenntarthatóság: folyamatos aktív részvétel a folyamatban
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források, partnerek bevonása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás elkülönítése, pályázati forrás bevonása
Intézkedés címe:	Foglalkoztatottság bővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szeremlei szőttes és a kiskertek művelésének eltűnése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Á: a szeremlei szőttes szövés hagyománynak fennmaradása, a kiskertek művelésének újraélesztése R: mintaprogramokba beépítés K: a helyi hagyományokra épülő és a mezőgazdasági mintaprogram működtetése H: folyamatos fenntartás, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- mintagyűjtésbe a lakosság bevonása - a múzeumban fellelhető minták „leszedése” - az önkormányzati honlapon a termékek népszerűsítése, értékesítése - az éves költségvetésben külön forrás elkülönítése erre a célra,
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	roma nemzetiségi önkormányzat, SZÉK Egyesület
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: foglalkoztatottak száma Dokumentáltság: testületi határozatok, mintaprogram bevételei Forrás: R – pályázati dokumentáció, testületi határozatok K – éves költségvetés, értékesített termékek, bevételek H –értékesített termékek számának változása Fenntarthatóság: folyamatos aktív részvétel a folyamatban
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források, partnerek bevonása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás elkülönítése

Gyermekek

Intézkedés címe:	Komplex ösztönzési rendszer kialakítása az iskolázottság növelésére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknél marad az alacsony iskolázottság
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Á: a hátrányos helyzetű családoknál a gyermekek ösztönzése a képességeiknek megfelelő iskolai végzettségek megszerzése érdekében R: együttműködés megvalósítása az oktatási, nevelési intézményekkel annak érdekében minden hátrányos helyzetű gyermek hozzáférjen a képességének megfelelő ösztöndíj programhoz, K: az önkormányzati támogatások, hozzájárulások célzott nyújtása annak érdekében, hogy minél több gyermek szerezzon iskolai végzettséget H: folyamatos fenntartás, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- partnerek bevonása a gyermekek tanulmányainak figyelemmel kísérésére, - a családok tájékoztatása az ösztöndíj lehetőségekről partnerek bevonásával, helyben szokásos úton - önkormányzati csatlakozás az Arany János, Útravaló, és Bursa Hungarica programokhoz - költségvetési források megteremtése az ösztöndíjak fizetéséhez
Résztvevők és felelős	önkormányzat
Partnerek	Szeremle-Dunafalva Általános Iskola, családgondozók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Mutató: célzott támogatások, hozzájárulások száma Dokumentáltság: testületi határozatok, tájékoztatók Forrás: R – jelzések száma, testületi határozatok K – éves költségvetés, testületi jegyzőkönyv H – ösztöndíjak számának valamint az arra fordított összegnek a változása Fenntarthatóság: folyamatos aktív részvétel a folyamatban
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források, partnerek bevonása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás elkülönítése

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez³

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma										
1	Termelői piac kialakítása	A helyi termékek árusítását elősegítendő szükséges lenne kialakítani termelői piacot.	Termelői piac kialakítása.	Önkormányzat költségvetése, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Termelői piac kialakítása.	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Épület és elárúsító helyek, ill. útburkolat kialakítása.	Pályázati forrásnak megfelelően.	Pályázati forrásból, ill. önkormányzati forrásból fenntartható.
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Szegregált vagy igénytelen lakókörnyezetben a kertészeti és állattartási tevékenység elterjesztése	A romáknál és a mélyszegénységben élőknel jellemző a kertek műveletlensége, az állattartás hiánya	A lakóházakhoz tartozó kertek művelésének és az állattartásnak az elterjesztése.	Önkormányzat költségvetése, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció.	Felmérés, propagálás, kgtvetési forrás, pályázati eljárás, ellenőrzés	Polgármester, Roma nemzetiségi önkormányzat elnöke	2023. 12. 31. (vasárnap)	Művelt kertek, tartott állatok száma.	Önkéntesek, pályázati forrás.	Pályázati forrásból fenntartható.
2	Közcélú foglalkoztatásnál prioritás a kisgyermekes, az 55 év feletti, tartósan munkanélküli vagy roma személyek számára	A foglalkoztatásnál a kisgyermekes nők, az 55 év feletti, tartósan munkanélküli vagy roma személyek hátrányos helyzetben vannak	A hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásának növelése közcélú foglalkoztatással	Önkormányzat költségvetése, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció.	Kiválasztás, beépítés a közcélú programba, kgtvetési forrás megteremtése.	polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Foglalkoztatott közcélú munkások száma	Költségvetési forrásnak megfelelően..	Költségvetési forrásból fenntartható.
3	Foglalkoztatottság bővítése	Szeremlei szőttes előállítás, ill. mezőgazdasági mintaprogram működtetése.	Szeremlei szőttes előállítás, ill. mezőgazdasági mintaprogram működtetése.	Önkormányzat költségvetése, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Szeremlei szőttes előállítás, ill. mezőgazdasági mintaprogram működtetése.	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Foglalkoztatottak száma.	Pályázati forrásnak megfelelően.	Pályázati forrásból, ill. önkormányzati forrásból fenntartható.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Komplex ösztönzési rendszer kialakítása az iskolázottság növelésére	A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknél marad az alacsony iskolázottság	A hátrányos helyzetű családoknál a gyermekek ösztönzése a képességeiknek megfelelő iskolai végzettség megszerzése érdekében.	Önkormányzat költségvetése, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Partnerek bevonása, családok tájékoztatása, csatlakozás pályázati rendszerekhez, kgtvetési forrás megteremtése.	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Célzott támogatások, hozzájárulások száma	Önkormányzat tisztviselői, költségvetési forrás	Pályázati forrásból fenntartható.

³ Módosította a 87/2021.(XII.20.)önkormányzati határozat

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

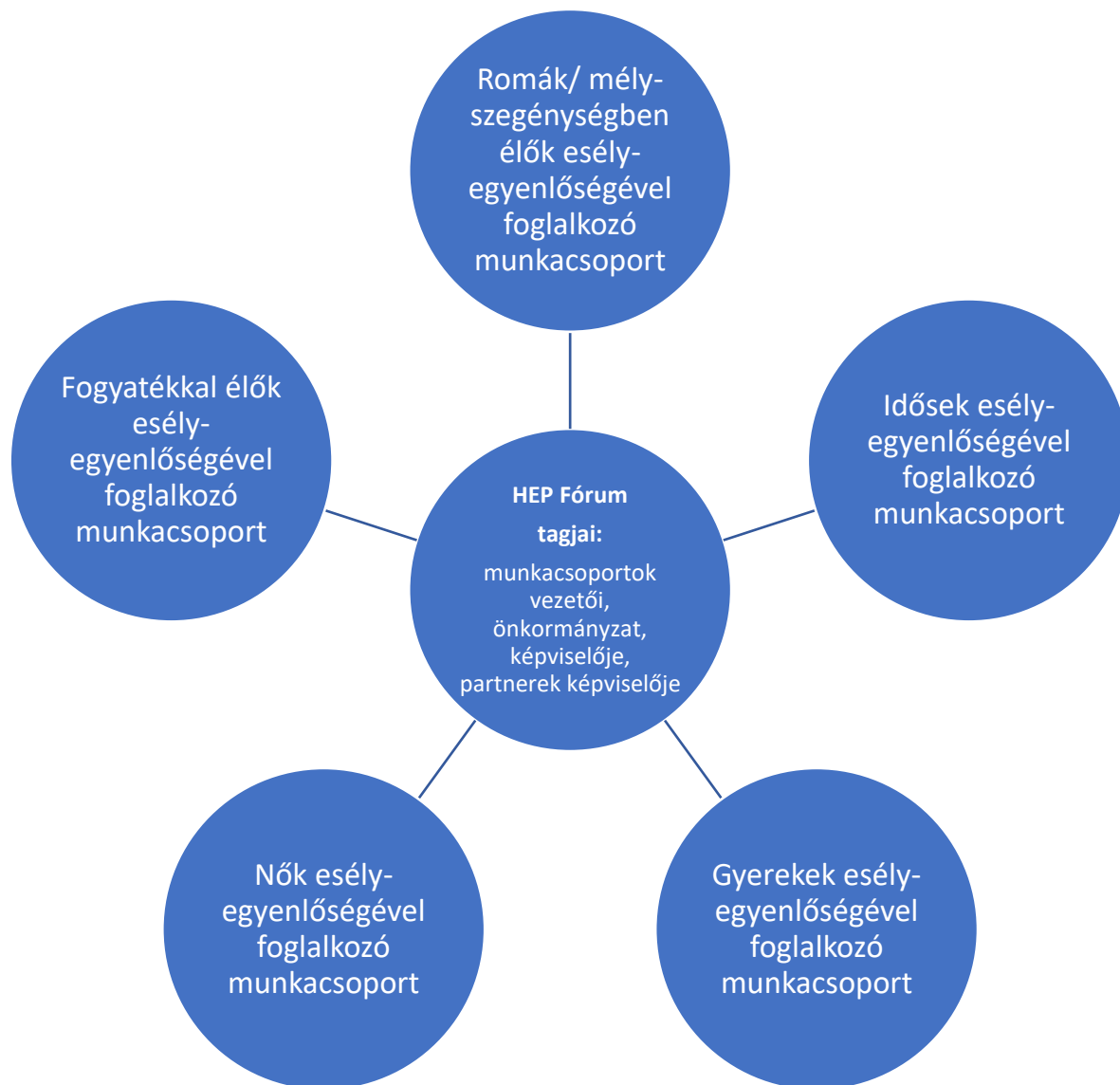
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a két évente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Szeremle község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Szeremle község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 131/2019.(VII.24.)önkormányzati határozatával elfogadta.

Szeremle, 2021. 12. 20.

Varga György
polgármester

Záradék:

Módosította a 87/2021.(XII.20.)önkormányzati határozat

Szeremle, 2021.12.20.

Gál Vilmosné
jegyző

A Szeremle Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

_____	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	_____
_____	Szeremle-Dunafalva Általános Iskola	_____
_____	Bóbita Napköziotthonos Óvoda	_____
_____	Református Egyházközség	_____
_____	Római Katolikus Plébánia	_____
_____	Dr. Lei Attila háziorvos	_____
_____	Dr. Szalmáné Pápay Tünde védőnő	_____
_____	Szeremléért Élők Köre Egyesület	_____
_____	Gyermekeink Jövőjéért Alapítvány	_____
_____	Polgárőrség	_____
_____	Dunagyöngye Sportkör	_____
_____	Asszonyklub	_____
_____	Mozgáskorlátozott Egyesület	_____

HEP elkészítési jegyzék⁴

NÉV ⁵	HEP részei ⁶										Aláírás ⁷
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Roma Nemzetiségi Önkormányzat	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Szeremle-Dunafalva Ált.Isk.	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Bóbita Óvoda	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Református Egyházközség	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Római Katolikus Plébánia	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr Lei Attila háziorvos	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr. Szalmáné Pápay Tünde védőnő	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Szeremléért Élők Köre Egyesület	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Gyermekeink Jövőjéért Alapítvány	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Polgárórség	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dunyagyöngye Sportkör	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Asszonyklub	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Mozgáskorlátozott Egyesület	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

⁴ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁵ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁶ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁷ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

